

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P. K. O. Nr. 151.100.

15 groszy

NARODOWY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie zł. 3.40 z odnośzeniem do domu zł. 3.60. Zamiejscowa zł. 4.20 Zagranicą zł. 7.00

Wydawca: Inż. WŁADYSŁAW KUCHARSKI.

Nr. 137 — Rok VII.

Red. naczelny: Dr WŁADYSŁAW ŚWIRSKI.

Zbrodnia listopad. przed sądem. Wczorajsza rozprawa została odroczone.

Kraków, 16 czerwca.

Zupełnie niespodziewanie rozprawa wczorajsza o zbrodnię listopadową została odroczone. Nie zjawił się bowiem z ławy przysięgłych sędzia Kubalski, dyr. banku, który w sobotę wieczorem wyjechał z żoną do Zakopanego i wskutek nieszczęśliwego prawdopodobnie wypadku, nie powrócił do poniedziałku.

Po sprawdzeniu nieobecności sędziego Kubalskiego, r. Markiewicz, aby nie dekompletować ławy przysięgłych, zarządził o godz. 10.30 odroczenie rozprawy do wtorku. Dość trzeba, że sędzia przysięgły, który nie jest obecny na jednej tylko rozprawie, nie ma prawa wchodzić już więcej do ławy. Kl. Hr.

Uroczyste otwarcie

Kongresu rolniczego w Warszawie.

Zjazd zapowiada się wspaniale. — Bierze w nim udział 1000 delegatów. — Według opinii sfer rolniczych Kongres ma wielkie znaczenie nie tylko dla Polski, ale i dla zagranicy.

Warszawa. (AW). Dzisiaj w Filharmonii warszawskiej nastąpiło w obecności Prezydenta Wojciechowskiego, premiera Grabskiego, marszałków Rataja i Trąpczyńskiego uroczyste otwarcie pierwszego polskiego Kongresu rolniczego. Stawiło się około 1000 delegatów przybyłych ze wszystkich dzielnic Polski. Obrady zjazdu potrwać cztery dni i toczyć się będą na posiedzeniach sekcyjnych i plenarnych. W siedmiu sekcjach wygłoszone będzie z góry 100 referatów. Obrady zjazdu zagał prezes komitetu p. Fudakowski, poczem przemawiał minister rolnictwa jako prezes honorowy zjazdu. Następnie wygłosili przemówienia: rektor wyższej szkoły gospodarstwa wojskowego, senator Baliński im. Rady Miejskiej, senator Zdanowski w imieniu sejmików powiatowych i poseł Wierzbicki w imieniu przemysłowców. Organ rolników ziemi polskiej podkreślił, iż Kongres ma znaczenie nie tylko dla Polski, ale i dla zagranicy, Polska bowiem jest jednym z tych nielicznych krajów Europy, które są zdolne do eksportu produktów rolnych. We wtorek przybywa w charakterze gości na zakończenie zjazdu wycieczka rolników duńskich.

Warszawa. (Tel. wł.). Uroczystość otwarcia Kongresu poprzedziło nabożeństwo odprawione w kościele św. Krzyża. Po przemówieniach powitalnych pos. Gościcki, wygłosił referat pod tytułem: „Rola rolnictwa w całokształcie życia gospodarczego Polski“. W ciągu popołudnia odbywały się posiedzenia sekcyjne. Wieczorem o godz. 9 odbył się raut w sali ratuszowej.

Reforma rolna

Warszawa, 14 czerwca. (PAT.). Rząd wniósł do Sejmu projekt poprawek opracowanych przez Ministerstwo Reform Rolnych i uchwalonych przez Radę Ministrów do projektu ustaw o parcelacji i osadnictwie.

Z posiedzenia państwowej Rady kolejowej. Budowa nowych linii kol.

Warszawa, 13 czerwca odbyło się piąte posiedzenie państwowej rady kolejowej pod przewodnictwem ministra kolei Tyszkę. Minister kolei żel. poinformował

Zadowolony Gdańsk.

Na tych dwóch kolumnach polskiej i pruskiej całkiem wygodnie rozwiesiłem sobie swój hamak

Radę o najważniejszych funkcjach programu swej działalności, w szczególności o przejściu gospodarki kolejowej na przedsiębiorstwo handlowe o samodzielnym budżecie, a w związku z tem o planie organizacji kolejnictwa.

Rada kolejowa po przyjęciu sprawozdania zatwierdziła również szereg wniosków komitetu eksploatacyjnego, między innymi dotyczące zarządu agendami prywatnych kolei w Małopolsce. Następnie Rada wysłuchała sprawozdania przewodniczącego komitetu nowo budujących się kolei i zatwierdziła wnioski, dotyczące przeprowadzenia nadbrzeżnego toru żaladowniczego na brzegu Niemna przy stacji Mosty, budowy nowych torów Kołomyja, Kutry, Żabie, Worochta, budowy kol. żel. Nowy Targ—Czorsztyn—Szczańnica.

Pr III 78 24

2

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ!
Sąd okręgowy karny w Krakowie, jako prasowy orzekł na wniosek Prokuratury po myśli § 493 pk.:

I. Treść zamieszczonego w Nrze 134 periodycznego czasopisma drukowego „Goniec Krakowski” z daty Kraków dnia 14 czerwca 1924 artykułu z napisem: „Na marginesie rozprawy listopadowej” zawiera przedmiotową istotę występu z art. VIII, noweli z 17 grudnia 1862 L. 8 dzpp. z roku 1863.

II. Zarządzona konfiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzoną, a cały zabrany nakład tegoż ma być zniszczony.

III. Zakazuje się dalszego rozszerzania inkryminowanego artykułu.

Albowiem:

w artykule tym autor z powodu rozprawy karnej, będącej w toku, pozwala sobie roztrząsać moc środków dowodowych i stawiać domniemywania co do wyników rozprawy i przez to wywierać wpływ na opinię publiczną, uprzełzający wyrok sądu, co stanowi występki z art. VIII, noweli z dnia 17 grudnia 1862 L. 8, dzpp. z roku 1863.

Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Goniec Krakowski”, aby tę uchwałę w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20 ustawy pras. bezpłatnie zamieściła.

Kraków dnia 14 czerwca 1924.

Sąd okręgowy karny w Krakowie.
Podpis nieczytelny.

Po utworzeniu nowego rządu francuskiego

We Francji pod rządami Poincaré'go zaznaczała się ciągła poprawa budżetowa

Paryż. 16 czerwca. (PAT.). Pokrycia budżetowe w m. maju dosięgają sumy 1,968.611.200 franków, przewyższając odpowiadającą sumę w roku 1923 o 329,292.700 franków. Pokrycia budżetowe pięciu pierwszych miesięcy br. w stosunku do odpowiedniego okresu w r. ub. wykazują wzrost o 2,007,080.000 franków.

PROGRAM HERRIOTA WOBEC NIEMIEC.

Paryż. 16 czerwca. (PAT.). Wybór na stanowisko ministra wojny generała Nolleta obecnie jednego z najlepszych znawców sytuacji panującej w Niemczech wskazuje na to, że sprawa bezpieczeństwa Francji jest przedmiotem trosk Herriota. Lewica zdecydowana jest starać się o znalezienie podstawy dla porozumienia z demokratycznymi elementami Rzeszy bez czynienia jednakże jakichkolwiek koncesji, któreby mogły naruszyć prawa Francji lub osłabić jej bezpieczeństwo. Herriot oświadczył przedstawicielowi „Le Matin”, że w stosunku do Niemiec będzie prowadził politykę pojednawczą i podejmie wszelkie wysiłki w celu poparcia młodej demokracji niemieckiej, będzie jednakże srogim i nielitościwym dla reakcji i nacjonalizmu niemieckiego.

NA GROBIE NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA.

Paryż. 16 czerwca. (PAT.). Polradio. Herriot udał się wczoraj rano w towarzystwie generała Nolleta ministra wojny i Dumesnila ministra marynarki pod łuk tryumfalny, gdzie złożył wieniec na grobie nieznanego żołnierza.

W NIEMCZECH POPŁOCH.

Berlin. 15 czerwca. (PAT.). Wiadomość o tem, że gen. Nollet został ministrem wojny wywołała w Berlinie wielkie wrażenie. Organ „wszechniemiecki” „Deutsche Ztg.” pisze, że godnym uwagi jest fakt powołania powszechnie w Niemczech potępionego i nienawidzonego gen. Nolleta na stanowisko francuskiego ministra wojny. Wszystkie miasta garnizonowe Niemiec mają w pamięci jego prowokatorską działalność. Nazwisko Nollet nadaje piętno całemu gabinetowi Herriota. O ustąpieniu z Zagłębia Ruhry nie może być teraz mowy. Żałujemy, że gen. Nollet zdołał wyjechać z Niemiec do Francji, nie otrzymawszy uprzednio należnej mu nagrody za niecne jego postępowanie, które naród niemiecki musiał znosić w ciągu 5 lat.

Wręcz odmienną opinię ogłasza „Vorwärts”, który pisze, że nominacje gen. Nolleta na stanowisko ministra wojny nastąpiła nie tylko ze względu na jego poglądy republikańskie i demokratyczne, lecz także i przez wzgląd na jego przekonania pacyfistyczne. Gen. Nollet zdaniem „Vorwärtsu” jednocześnie z rozbrojeniem Niemiec zapoczątkuje i rozbrojenie Francji.

WE FRANCJI NAOGÓL ZADOWOLENIE.

Paryż. 15 czerwca. (PAT.). Dzienniki dają wyraz zadowoleniu, że kryzys prezydjalny został zakończony. Prasa lewicowa wita z radością dojscie do skutku gabinetu Herriota. — Prasa umiarkowana oświadcza, że nie należy zajmować żadnego stronniczego stanowiska, lecz czekać na czyny nowego gabinetu. Cała prasa wyraża zadowolenie z powodu zamianowania gen. Nolleta ministrem wojny.

SKŁAD GABINETU.

Paryż. 15 czerwca. (PAT.). Gabinet Herriota został ukonstytuowany w następującym składzie: Herriot prezydent gabinetu i sprawy zagraniczne, Renaud, sprawy zagraniczne, Chautemps sprawy wewnętrzne, gen. Nollet minister wojny, Dumesnil marynarka, Clementel finanse, Francois Albert oświata publiczna, Raynaldi handel, Queille rolnictwo, Daladier kolonie, Justin Godard praca, Dalbiez okolice oswojone, Bolvier Lapiere emerytura.

Ustanowiono cztery podsekretarjaty stanu a mianowicie poczt, który objął Pierre Robert, marynarki handlowej, który objął Mayer, rolnictwa Loraine Eynac i nauk technicznych Moro Giarferri.

W skład nowego gabinetu wchodzi czterech senatorów, 13 deputowanych i nie będący członkiem parlamentu gen. Nollet. Czterej senatorzy należą do lewicy demokratycznej, radykalnej i socjalistycznej. Co do deputowanych, to teki rozkładają się w następujący sposób: 2 lewica radykalna, 8 radykali i radykalni socjaliści, 3 republikanie-socjaliści. Nowa rada gabinetowa odbędzie pierwsze posiedzenie jutro przed południem o godzinie 10. Pierwsze posiedzenie rady ministrów w pałacu Elizejskim odbędzie się w poniedziałek o godz. 16-tej.

LEWICA FRANCUSKA PRZYZNAJE SIĘ DO KŁĘSKI.

Paryż. (AW.). Prasa paryska w obszernych artykułach wstępnych i komentarzach ocenia wybór Doumergue'a jako fakt pomyślny dla Francji. Prasa lewicowa jednogłośnie przyznaje się, że wybór Doumergue'a pomieszał ich szyki polityczne i jest pierwszą klęską kartelu lewicowego. Cytuje opinię Poincaré'go o prezydencie Doumergue, iż ze wszystkich ministrów spraw zagranicznych, z którymi miał on styczność podczas swej prezydentury Doumergue był najlepiej zorientowany i najgłębiej pojmujący wielkie problemy światowe. „Journal” pisze: Wybór Doumergue'a świadczy o tem, że Francja pragnie zachować swe prawa zagwarantowane w traktacie wersalskim ciężko okupione krwią francuską. „Echo de Paris” jest zdania, iż wybór Doumergue'a to gwarancja stałości zagranicznej polityki francuskiej, a zarazem cios zadany eksperymentom rewolucyjnym, które chcieliby stosować Painlevé i Herriot. Gaulois zauważa, iż Doumergue będzie pamiętał o dwóch sprawach: Odszkodowaniu i bezpieczeństwie granic. Z prasy lewicowej „Le Nouvelle” pisze: Szkoda czasu na utyskiwanie, czeka nas ciężkie zadanie i niełatwa walka. Lewicowy „Quotidien” pisze: Nie będziemy próbowali zaprzeczać prawdzie. Ponieśliśmy porażkę, bo popełniliśmy szereg błędów taktycznych. Komunistyczny „Humanite” pisze: Blok lewicowy gonił za sławą, lecz na pierwszym zakręcie porażka Painlevé'go jest ciężką przegraną.

PREZYDENT DOUMERGUE PRZYJACIELEM POLSKI.

Paryż. (AW.). W uzupełnieniu wiadomości biogra-

ficznych o Gastonie Doumergue dodać należy, że nowy Prezydent pochodzi z departamentu Gard ze starej rodziny protestanckiej. Po ukończeniu prawa, Doumergue był przez jakiś czas sędzią w Indochinach i Algierze. W 1917 roku Doumergue wraz z gen. Castelnau odbywał podróż do Rosji, aby zachęcić ją po wstrząśnięciach rewolucyjnych do dalszego prowadzenia wojny. Doumergue uchodzi za znakomitego specjalistę w sprawach polityki zagranicznej, w sprawach kolonialnych i morskich. Nowy Prezydent ma opinię szczerego przyjaciela Polaków. Przyczynił się on w znacznym stopniu do udzielania Polsce pożyczki w sumie 400 milionów. W zeszłym tygodniu Doumergue udzielił korespondentowi „Świata” deklaracji, wyrażając się z wielką i gorącą sympatją o Polsce.

STANOWCZOŚĆ WOBEC NIEMCÓW.

Paryż. (AW.). Oświadczenie rządu, które Herriot odczytał we wtorek, podczas przedstawienia gabinetu w Izbie, wyjaśni przede wszystkim stanowisko rządu w sprawach zagranicznych. W ogólnych zarysach przedstawiać się ono będzie najprawdopodobniej w następujący sposób: Herriot dążyć będzie do wzmocnienia autorytetu Ligi Narodów, opowie się za bezwarunkowym przyjęciem orzeczenia rzeczoznawców, odnośnie do Zagłębia Ruhry nie należy przewidywać natychmiastowego opróżnienia. Również nowy gabinet opowie się za zatrzymaniem kontroli wojskowej, oraz o ile na to pozwolą warunki, dążyć będzie do zawarcia ogólnego układu gwarancyjnego pod egidą Ligi Narodów. W polityce wewnętrznej przewiduje Herriot skrócenie czasu służby wojskowej, reorganizację armji na podstawie projektu Jaurésa i przywrócenie do służby wydalonych kolejarzy. Wreszcie zamierza on przeprowadzić dokładną rewizję stosunków finansowych.

Tajemnicze zniknięcie posła socjalistycznego we Włoszech.

Larum lewicy europejskiej.

NIESŁUSZNE KALUMNJE NA FASZYSTÓW.

Rzym. (AW.). Dymisja wniesiona przez podsekretarza spraw wewnętrznych Finzi i szefa urzędu prasowego Rossi wywołała olbrzymie wrażenie. Urzędowy komunikat stwierdza, iż uczynili oni to własnowolnie chcąc mieć wolność działania przy oczyszczeniu się z zarzutu pośredniego udziału w napadzie na posła Metteotiego. Panuje jednak przekonanie, iż dymisja ta nastąpiła na interwencję Mussoliniego. Krążą pogłoski, iż Rossi i Finzi byli twórcami organizacji terrorystycznej działającej bez wiedzy Mussoliniego. Do organizacji tej miał należeć też aresztowany za mordstwo Dumini. Należy zauważyć, iż podsekretarz Finzi był właściwym kierownikiem ministerstwa spraw wewnętrznych. Wiadomość o współudziale tych dwu wybitnych ludzi należy jednak przyjąć z zastrzeżeniem, czekając na wyniki energicznie prowadzonego śledztwa.

BÓJKI Z SOCJALISTAMI.

Rzym. (AW.). W związku z napadem na Metteotiego przyszło w wielu miastach włoskich do zajść i bójek między faszystami a socjalistami. Zajścia te miały miejsce przede wszystkim w Rzymie, Neapolu i Medjolanie.

Rzym. (Tel. wł.). Prasa lewicowa całego świata przypuszcza formalny atak na faszystów z powodu zaginięcia pos. Metteotiego. Tymczasem śledztwo prowadzone przez rząd włoski nie wykazało narazie niczego. Dlatego też atak prasy socjalistycznej należy przyjmować z wielką rezerwą. Tajemniczy wypadek jest bowiem wyzykiwany przeciw osobie Mussoliniego i rządowi faszystów.

SPRAWA OBYWATELI NIEMIECKICH W POLSCE

Genewa. (AW.). Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ligi omawianą będzie sprawa obywatelstwa Niemców w Polsce. Sprawa ta była przedmiotem rokowań niemiecko-polskich we Wiedniu pod przewodnictwem Kakenbecka. Rząd niemiecki kwestjonuje zgodność wyroku komitetu likwidacyjnego z zobowiązaniami, które wzięła na siebie Polska. Delegacja niemiecka w rokowaniach z Polską ma zamiar osobiście na sesji przedstawić niemiecki punkt widzenia.

BAJKI O PRZESILENIU CZECHO-SŁOWACJI.

Praga. 14 czerwca. (PAT.). Czeskie B. pras. jest upoważnione do stwierdzenia, że ministerstwo spraw wewn. nie poczyniło ani nie czyni żadnych przygotowań do nowych wyborów do zgromadzenia narodowego.

ZAGINIONEGO POSŁA JESZCZE NIE ZNALEZIONO.

Rzym. 16 czerwca. (PAT.). Poszukiwania nad jeziorem Vic. oraz przeszukanie wód tego jeziora nie doprowadziły do odnalezienia zwłok posła Matteotiego. Nad brzegiem jeziora przeszukano wszystkie chaty rybackie. Pasterze zeznają, że widzieli nad brzegami jeziora automobil. Aresztowani w dalszym ciągu wypierają się winy. Poszukiwania są prowadzone także w Monte Botondo, gdzie również widziano dwa podejrzane automobile. Fillipego aresztowano w pociągu zdążającym do Floroncji, który dogonił automobil policyjny. Pisma donoszą też, że Filipego miał uciec. Messagero donosi, że także szereg finansistów z Banca Commerciale zostało uwięzionych. Pismo przypomina, że za inicjatywą sekretarza stanu Finzego finansisci z Banca Commerciale przystąpili jako udziałowcy wydawnictwa Corriere d Italia.

STANOWCZA RĘKA MUSSOLINIEGO.

Rzym. (AW.). Wzburzenie z powodu zamordowania posła socjalistycznego Metteotiego wzrasta. „Tribuna” podaje wiadomość o mobilizacji milicji faszystowskiej. Podczas posiedzenia Izby, przed budynkiem pełnił straż silny oddział karabinierów. Zarządzono ostre pogotowie garnizonu rzymskiego. Decyzja partji opozycyjnej wstrzymania się od udziału w pracach parlamentu może pociągnąć poważne konsekwencje, gdyż Mussolini oświadczył, iż nie zezwoli na przeprowadzanie politycznych kombinacji na podstawie tego zajścia.

ZWŁOKI CARA I RODZINY CARSKIEJ ZOSTAŁY PRZEWIEZIONE JESZCZE W ROKU 1920 DO FRANCJI.

Paryż. 16 czerwca. (PAT.). Na łamach „Matina” opowiada gen. Janin, były szef francuskiej misji wojskowej na Syberji o tem, jak w swoim czasie zostało mu powierzone przewiezienie do Francji zwłok cara Mikołaja, carycy i ich dzieci dla przekazania ich Wielkiemu księciu Mikołajowi Mikołajewiczowi. W wykonaniu tego zadania gen. Janin przewiózł zwłoki do Francji i pod Grenoble oddał je 10 października 1920 r. byłemu ambasadorowi rosyjskiemu w Rzymie Giersowi. Zwłoki innych wielkich książąt i członków rodziny carskiej gen. Janin polecił pochować w Pelygie.

Pamiętajcie o „Czerwonym

Z widowni sejmowej

Kraków, 16 czerwca.

(w.ś.) W sobotę została zakończona ogólna dyskusja nad preliminarzem budżetowym. Oprócz generalnego referenta budżetu posła **Zdziechowskiego**, przemówili w niej przedstawiciele wszystkich klubów sejmowych, oraz dwukrotnie w imieniu rządu premier **Grabski**.

Trzeba stwierdzić, że poziom dyskusji budżetowej był wysoki. Przedewszystkiem zasługą to było gen. referenta posła **Zdziechowskiego**, który opanowawszy świetnie wszystkie zagadnienia związane z kwestją równowagi budżetowej, uwytatnił i narzucił Sejmowi ten centralny moment, że utrwalenie tej równowagi zależnem będzie od sił płatniczych ludności. A ponieważ siły płatnicze ludności wzrastają lub słabną, zależnie od jej sił produkcyjnych, głównem więc zagadnieniem jest produkcja, czyli wyjście z obecnego kryzysu ekonomicznego.

Mysł wysuniętą przez posła **Zdziechowskiego** podjął premier **Grabski**, wygłaszając swe pierwsze przemówienie. Następnie znakomite przemówienie wygłosił prezes Zw. L. N. pos. **Głabiński**, omawiając bardzo wszechstronnie całość zagadnienia gospodarczego, wysuwanego przez obecną chwilę.

Te trzy przemówienia nadały ton całej dyskusji budżetowej. Wprawdzie przedstawiciele lewicy próbowali zejść na inny grunt i wysunąć na plan pierwszy zagadnienia polityczne, w miejsce najważniejszych dziś ekonomicznych — ale usiłowania te pozostały bezskutecznymi. Ofensywa PPS. i „Wyzwolenia“ załamała się i to zanim natrafiła na opór, bo prosto odparła ją ogólna atmosfera, panująca i w Sejmie i w kraju.

Zato od ogólnego tonu przemówień przedstawicieli polskich stronnictw odbiegli mówcy z mniejszości narodowych. Ich przemówienia były polityczne. Kwestja naprawy skarbu ich nie obchodziła. Jeszcze nigdy bodaj w naszym Sejmie nie było to tak jaskrawie widocznem, że na ławach mniejszości zasiadają wrogowie Państwa Polskiego. Przemówienia zwłaszcza **Ukraińców** nosiły wyraźne cechy zdrady stanu. Poseł **Wasynczuk** żądał plebiscytu na ziemiach wschodnich, a drugi ich przedstawiciel, przemawiający w imieniu socjalistów ukraińskich zażądał wprost przyłączenia ziem wschodnich do Republik Radzieckich Białoruskiej i Ukraińskiej.

Niewątpliwie te prowokacyjne i bezczelne mowy musiały podziałać otrzeźwiająco na polską część Sejmu. Polskie stronnictwa nawet najbardziej niedojrzałe i demagogiczne są zmuszone choćby w duchu przyznać, że współpraca z mniejszościami narodowymi jest niemożliwa. Rozumie się przyznanie tego faktu lewicy przyjemnem nie jest, zachowanie się mniejszości wykluczą bowiem zupełnie możliwość realizacji jej pragnień skierowanych na objęcie władzy. Szeregi lewicy są szczupłe, tak, że dopiero po doliczeniu głosów mniejszości narodowych może ona rościć sobie prawa do rządów. Ale rzeczywistość rozwiewa jej iluzje. Zasady rządów polskiej większości przełamać się nie da. Z tego punktu widzenia patrząc za śmieszny poczytać musimy wniosek wymierzony przeciw Prezydentowi Rzeczypospolitej o skreślenie z jego budżetu jednego złotego. Wniosek ten za szczytu socjalistom nie przyniesie. Oburzanie na Prezydenta **Wojciechowskiego** za to, iż on uważa Naród polski za gospodarza Rzeczypospolitej Polskiej na nic się p. **Barlickiemu** nie przyda. Bawi on posła **Wasynczuka**, ale przecież dla idei państwowej polskiej go nie zjedna.

Ze Polacy są gospodarzami w Polsce jest następstwem tego faktu zasadniczego, że oni chcą utrzymania Państwa Polskiego, a mniejszości narodowe dążą do jego rozbicia. A jako czynnik rozkładowy nie mogą być jego gospodarzami.

Te oczywiste rzeczy uwytatniły się w dyskusji budżetowej dzięki wystąpieniom mniejszościowym; za tym być może, że one też przyczyniły się do załamania ofensywy lewicowej. I dlatego premier **Grabski** mógł już wygłosić w sobotę swe drugie przemówienie w atmosferze całkowicie złagodzonej, tylko ubolewać należy, że zbyt wiele uwagi poświęcił zarzutom ze strony lewicy, a mniej przypatrzył się głębokim uwagom i spostrzeżeniom, jakie były wypowiedziane z ław prawej strony Sejmu, gdzie naprawdę mówiono o tych rzeczach, o których mówić należy, to jest o trudnościach gospodarczych obecnego momentu.

BROWAR OKOCIMSKI

wprowadził dla wygody P. T. Odbiorców

:-:-: piwo w syfonach. :-:-:

Skład: Św. Jana 5. — Tel. 195.

Prezydent Doumergue a Polska.

P. J. Hasko ogłasza w „Gazecie Warszawskiej“ wspomnienia z czasu pobytu w Moskwie z r. 1917. **Bawił wówczas z misją międzysojuszniczą p. Doumergue**. Uchodźcy polscy z p. A. Zwanem na czele postanowili zaprosić misję aljancką do klubu polskiego „Lutnia“, aby zaznaczyć swe istnienie jako samodzielnego narodu. Pomimo niechęci oficjalnych sfer rosyjskich do tego rodzaju wizyt, ponieważ

stwierdzały międzynarodowy charakter sprawy polskiej; p. Doumergue chętnie odwiedził kolonję polską w Moskwie i wyraził radość z powodu zetknięcia się z Polakami. Było to wyraźne zmanifestowanie wobec Rosji i świata całego odrębności polskiej i umiędzynarodowienia naszej sprawy. Szczegół ten rzuca ciekawe światło na stosunek p. Doumergue'a do Polski.

Nadzwyczajny urodzaj buraczany Możliwość niżki cukru.

Warszawa. (AW.). Według otrzymywanych przez Ministerstwo Rolnictwa wiadomości tegoroczny urodzaj na buraki zapowiada się niebywale korzystnie. W związku z tym kampanja cukrownicza przyomyślnych warunkach robocizny, jeżeli te nie zawiodą zakończy się znaczną niżką ceny cukru. Zdolność eksportowa naszego cukru, wskutek tego poważnie się polepszy.

Nadzw. Walne Zgrom. Banku Pol.

CIĄGLE P. MIELEZARSKI?

Warszawa. 16. czerwca (Tel. wł.). We wtorek odbędzie się nadzw. Walne Zgromadzenie Banku Polskiego. Jednym z kandydatów jest p. **Kazimierz Fudakowski**, natomiast w miejsce p. **Steczowskiego** postawiona jest kandydatura p. **Romualda Mielezarskiego**. Jeśli przejdzie p. **Mielezarski**, natenczas **przemysł małopolski nie będzie miał ani jednego przedstawiciela w Radzie nadz. Banku**.

RATA, WYNOŚĄCA PRZESZŁO MILJON DOLARÓW.

Warszawa. 16. czerwca. (Tel. wł.). Ministerstwo Skarbu zapłaci amerykańskiej fabryce lokomotyw **Baldwina** dnia 1 lipca przeszło milion dolarów, jako następną ratę należności za lokomotywy, zakupione w r. 1919.

DOPLATA DO ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

Warszawa. 16. czerwca. (Tel. wł.). Ministerstwo Skarbu przypomina, że **30 czerwca upływa ostateczny termin wnoszenia do Kas skarbowych dopłaty do cen świadectw przemysłowych**, stanowiącej różnicę między ceną posiadanego świadectwa, a ceną przypadającą obecnie na podstawie rozp. Prezydenta Rzpłtej z dnia 12 kwietnia. **Termin dopłaty nie będzie przedłużony**. Po upływie tego terminu przeprowadzona będzie ścisła kontrola, a przeciw dłużnikom wdrożone będą kroki egzekucyjne, celem przymusowego ściągnięcia należności. Przypadająca do uiszczenia dopłata będzie podwyższona o pół procent za każdy dzień zwłoki.

PRZEWLEKANIE PRZEZ NIEMCY WYKONANIA KONWENCJI GENEWSKIEJ.

Warszawa. 16. czerwca. (Tel. wł.). Poseł polski w Berlinie p. **Olszowski** wniósł protest do rządu niemieckiego przeciw przewlekaniu przez Niemcy wykonania konwencji genewskiej co do opieki na Górn. Śląsku, której termin upływa dnia 15 lipca br.

Przewlekane przez Niemcy wykonania Konwencji genewskiej

Warszawa. 16. czerwca. (Tel. wł.). W wyborach do warszawskiej Kasy chorych tak z listy pracowników jak i z listy przemysłowców, zwyciężyły listy narodowe. Z listy pracowników uzyskała lista narodowa 13 mandatów, PPS. 10 mandatów, komuniści 6, żydzi 1. Z listy przemysłowców uzyskały polskie organizacje przemysłowe 12 mandatów, organizacje lewicowe 3 mandaty.

WŁADZA PREZYDENTA WINNA BYĆ WZMOCNIONĄ.

Warszawa. (AW.). na zebraniu Piasta w Cieszynie p. **Witos** stwierdził, że stronictwo jego stoi na stanowisku wzmocnienia władzy Prezydenta ze względu na skład Sejmu. Zbyt wielka liczba posłów nie bywających na posiedzeniach stanowi balast. Djety winny być płacone od posiedzenia a nie miesięcznie. Jeżeli Senat jest potrzebny, należy stanowisko jego wzmocnić, jeżeli nie zlikwidować.

WALKA Z ALKOHOLIZMEM.

Warszawa. (AW.). Wezoraż odbył się wielki wiec w sprawie walki z alkoholem, urządzony staraniem Narodowej Organizacji Kobiet. Uchwalono szereg rezolucyj wzywających rząd, posłów i senatorów, oraz organizacje kobiece do walki z pijaństwem i obrony ustawy przeciwko alkoholowi.

ZATARG ANGIELSKO-MEKSYKAŃSKI.

Londyn. (AW.). „Daily Express“ donosi z Meksyku, że w sobotę 18 osób m. in. **agenci policyjni otoczyli gmach poselstwa angielskiego celem aresztowania angielskiego posła Cummins'a, któremu prezydent państwa meksykańskiego p. Obregon za udział w ruchu przeciwko rządowi meksykańskiemu i za wysłanie nie prawdziwej relacji do swego rządu nie pozwolił opuścić gmachu poselstwa**. Cummins jest zupełnie odosobniony, połączenie telefoniczne przerwane, wodociąg poselstwa zablokowany, posiada on jednak dostateczny zapas środków żywności i przygotowany jest na dłuższe oblężenie. Zagraniczni dyplomaci m. in. amerykański poseł czynią starania w ministerstwie spraw zagranicznych, aby nakłonić rząd meksykański do udzielenia posłowi Cumminsowi pozwolenia na wyjazd.

Tajna rozprawa o szpiegostwo na rzecz sowietów.

Podoficerom **Bielawskim** udowodniono tylko zbieranie wiadomości wojskowych bez dalszego ich kolportowania, a nie szpiegostwo.

Jak już donosiliśmy, warszawski sąd okręgowy rozpatrywał onegdaj sprawę **Hieronima Bielawskiego, b. kaprała, Kazimierza Bielawskiego, b. podoficera wojsk kolejowych i urz. cyw. Dep. V. M. S. Wojsk. Antoniego Gaudasińskiego**, których oskarżano o szpiegostwo na rzecz sowietów.

Kazimierz Bielawski swojego czasu aresztowany, potem zwolniony — zniknął z obszaru Rzeczypospolitej a więc na rozprawie nieobecny.

Przewodniczącym był sędzia **Koss**, jako wotanci sędziowie: **Długosz** i **Posemkiewicz**. Oskarżał prokurator **Biejat**. Obronę wnosili pp. **Hofmokr-Ostrowski** i w zastępstwie nieobecnego **mec. Paschalskiego** i **Dreszera** — p. **Berson**.

Ze względu na materiał, dotyczący się tajemnic wojskowych — sąd zarządził tajność rozpraw.

W przewodzie sądowym oskarżonym nie udowodniono szpiegostwa na rzecz obcego państwa, lecz zbieranie wiadomości wojskowych, bez dalszego ich kolportowania (art. 112 k. k.).

Po naradzie sąd wydał wyrok skazujący obu podsądnych po roku więzienia, z zaliczeniem prewencyjnego aresztu z tem, że każdy z nich może być zwolniony za kaucją po 1000 złotych.

Nieświatny bilans handlowy Anglii pod rządami Mac Donalda

Import wzrasta, a eksport maleje.

London, 16 czerwca. (PAT). Polradio. Urząd handlu i przemysłu ogłasza, że w ubiegłym miesiącu r. wartość importu angielskiego wynosiła z górą 122 mil. funt. szt., wobec 68,000.000 funt. ogólnej warto-

ści importu, zanotowanego w maju w r. ub. Wartość eksportu w maju wynosiła 70,350.000 funt. szt. wobec 70,500.000 funt. szt. w maju 1923.

Z sali sądowej.

Tajna organizacja komunistyczna.

Rozprawa przeciw Wowkowi i tow., oskarżonym o zbrodnię zdrady głównej, popełnioną przez sabotaże i antypaństwowe knowania komunistyczne, trwa już drugi tydzień, dobiega końca. Przesłuchano wszystkich powołanych do rozprawy świadków i odczytano mnóstwo protokołów i aktów, związanych ze sprawą.

Do przewleczenia sprawy przyczynił się następujący fakt: W akcie oskarżenia za cytowane były (do odczytania broszury komunistyczne, drukowane w Wiedniu w języku ukraińskim, a kolportowane przez niektórych oskarżonych. Przewodniczący p. Dukiet, począł odczytywać tytuły tych broszur, lecz obrońca, dr Szewczuk zażądał, aby odczytywano treść tych broszur, a jest ich dużo sto. Wobec tego, że akt oskarżenia cytuje owe broszury, musiano zastosować się do żądania obrońcy. I rozpoczęło się monotonne czytanie, aż jeden z sędziów przysięgłych wstał i zażądał głosu, oświadczył, że ława nie rozumie treści broszur.

Wobec tego obrona zażądała wyłączenia tej ławy przysięgłych.

Obronca dr Szychewicz postawił wniosek, aby Wowka poddać jeszcze raz badaniu psychiatrów, zaś obrońca dr Głuszkiewicz domagał się, aby sprawę jego klientów, nie mających nic wspólnego z broszurami, doprowadzono przy tej samej ławie do końca. Trybunał powyższe wnioski odrzucił, wezwał biegłego w języku ukr. urzędnika, który tłumaczył niezrozumiałe ustępy.

Mowa prokuratora.

W sobotę po odczytaniu 36 pytań, które postawiono sędziom przysięgłym, zabrał głos prokurator Gürtler i w świetnym czterogodzinnym przemówieniu przedstawił historię ruchu komunistycznego w ostatnich 3 latach, ruchu, który

przybiera coraz ostrzejszą i groźniejszą formę.

Prokurator wspominał o procesie świętojurskim, gdzie oskarżeni wprost przyznali się do zbrodni, protestując przeciwko sądowi burżuazyjnemu, który nie ma prawa ich sądzić. I sąd okazał się pobłażliwym i uwolnił ich.

Wspomniał dalej prokurator o uchwałach ukraiń-

skiej partii socjalistycznej, która zmieniła kierunek na komunistyczny, a przesłuchany, jako świadek, dr Lew Hankiewicz, stwierdził, że uchwała idzie po linii ruchu ukraińskiego, że

Ukraińcy łączą się z wszystkimi republikami sowieckimi w sprawie połączenia ziem ukraińskich i weszliby w sojusz z „samym ezortem”, by dopiąć celu. Wskazał dalej prokurator, że zasądzeni w Złoczowie i Czortkowie wznosili okrzyki „niech żyje Ukraina”, a więc i

nacjonaliści wraz z komunistami stworzyli jeden front przeciw wspólnemu wrogowi — Państwu Polskiemu.

Mówca w dosadnych słowach scharakteryzował ukraiński ruch komunistyczny, w którym dziwnym zbiegiem okoliczności

jak najmniej żywiołu robotniczego, a natomiast przeważa młodzież inteligentna.

Skreśliwszy następnie na podstawie wyników rozprawy winę poszczególnych oskarżonych, mówca apelował do sędziów, by nie powodowali się uczuciami litości, bo tej litości poprzednich ław mamy do zawdzięczenia dalsze rozprawy,

owocem tej pobłażliwości rozszerzanie się ruchu, który dziś doprowadził do morderstw i palenia dworów.

Mówca apelował do sędziów, by wglądali w swe sumienie, a ono każe im wydać wyrok sprawiedliwy.

Tylko wyrok sprawiedliwy, bez czułościowości ochroni kraj od niebezpieczeństwa, jakie nam grozi ze strony ruchu komunistycznego.

O godz. 8 wieczór odroczone rozprawę do poniedziałku.

Sobotnią rozprawę prowadzono wśród zupełnej prawie ciemności, gazownia bowiem zamknęła gaz... z powodu zaległości zapłaty. Kilka lampek naftowych niewiele pomogły na dużą salę rozpraw.

W obronie Krzyża

Wyrok uniewinniający ks. prałata Sykulskiego.

Sąd apelacyjny w Lublinie rozpatrywał sprawę ks. prałata Sykulskiego i b. redaktora „Słowa radomskie

go”, p. Lesiewskiego, oskarżonych przez adw. Golczewskiego z Radomia o zniesławianie przez napisanie i umieszczenie w „Słowie” artykułu p. t.:

„P. P. S. przeciwko krzyżowi w Radzie miejskiej w Radomiu”,

w którym to artykule ks. prałat Sykulski potępia zachowanie się radnych Golczewskiego i Domańskiego, którzy, nie chcąc głosować (głosowanie było jawne) otwarciem przeciwko wnioskowi o zawieszenie Krzyża na sali obrad Rady Miejskiej, bądź też za wnioskiem, wyszli z sali przed głosowaniem, dzięki czemu wniosek o zawieszenie Krzyża upadł.

W artykule tym nazywa obu tych działaczy „tchórzami” i zarzuca im ucieczkę z obrad razem z żydami.

Sąd w Radomiu uniewinnił ks. Sykulskiego i red. Lesiewskiego, wobec czego adw. Golczewski wniósł skargę apelacyjną, na skutek której odbyła się onegdaj rozprawa.

Po odczytaniu aktu oskarżenia przemawiali obrońcy: mec. Bielski twierdził, iż napisanie tego artykułu było obowiązkiem ks. Sykulskiego, jako Polaka i kapłana.

Po świetnych, wzajem uzupełniających przemówieniach obrońców, przewodniczący udzielił głosu oskarżonemu ks. Sykulskiemu, który oświadczył, iż żadnej ze swej strony winy w napisaniu wspomnianego artykułu nie widzi, dyskredytując zaś adw. Golczewskiego, jako działacza społecznego, posługującego się złymi metodami w pracy publicznej, uważał to w imię dobra ogółu i z racji swego stanu duchownego (chodziło bowiem o zawieszenie Krzyża) za swój obowiązek.

Sąd apelacyjny po dłuższej naradzie wyniósł wyrok oddalający skargę apelacyjną oskarżyciela Golczewskiego i zatwierdzający uniewinniający wyrok sądu okręgowego w Radomiu.

Dziecko zaduszone przez własną matkę

Tragiczny wypadek wydarzył się w Warszawie przy ul. Leszno w mieszkaniu małżonków Kulawskich.

Oto sąsiedzi zaniepokojeni rozpaczliwym lamentem Kulawskiej, gdy przybyli do mieszkania, dowiedzieli się, iż

spowodowała ona śmierć własnego trzymiesięcznego dziecka.

Mianowicie Kulawska, ułożywszy się do snu, miała dziecko przy sobie. Gdy rano zbudziła się, z przerażeniem spostrzegła, iż dziecina nie daje znaku życia. Wezwany lekarz stwierdził skon wskutek uduszenia. Najwidoczniej

nieszczęśliwa matka podczas snu ciężarem swym przygniotła maleństwo,

powodując w ten sposób śmierć własnego dziecka.

WACŁAW FILOCHOWSKI.

Ptasznik i niedźwiedzie.

Powieść.

27)

Kiedys próbował tonu rogu — podobno rogu samego Langesagla. Szybami w hallu wstrząsnął tedy ochryplą ryk miedzianej gardzieli. W ryku tym tak wyraźnie dźwięczała zachęta do krwi rozlew. taka dzika uciecha, a obok tego śmiertelny krzyk trwogi, że obecne w hallu panie struchlały, a panom cierniki po plecach przebiegł dreszcz. Z ogrodu wyjrzała wówczas skudłona głowa Fryka, którego jednak w porę za rękaw pochwycił i w głąb sadu zaprowadził najwidoczniej niezadowolony z koncertu pastor.

Tylko Racięski z wyrazem radości i zdumienia w oczach wsłuchiwał się w roztrzępotańce po wnękach echa. Słuchał długo, z wytężeniem, aż zmilkło wokół.

— Kiedy to ja już go słyszałem? — rzekł zamysłony, i wytarłszy spocone rzęsiste czoło, wyszedł, nie zwracając uwagi na przyciszoną gromadkę przyjaciół i posyłane mu z ogrodu pełne niechęci spojrzenia pastora.

Podobnie zdawał się nie zważać na niewątpliwie pomyslnie próby zbliżenia się Ścibora do Krysty. Czy taka obojętność narzeczonego wpływała tylko z obecnej jego skłonności do odosobnienia, czy też miała wyraźną być demonstracją, tego nie sposób było ustalić, jako, że Racięski coraz mniej się przyjaciółom udzielał, coraz bardziej od towarzystwa i rozmów wogóle stronił, dni całe po-

za domem spędzając na kamieniolomnych rozrywkach lub skupionem patrzeniu na zachód.

Prawa i obowiązki narzeczeństwa, w dniu przyjazdu Krysty pokrótce określone, za zgodą obustronną nie obowiązywały do końca wakacji. Korzystał z tego Paweł i w szum własnych przeżyć się pogrążył, korzystała i Krysta, zachowaniem się wybrańca może nawet urażona i z tego powodu do przelotnych gawęd ze Ściborem skłonna, zwłaszcza, że między nią i stale markotniejącymi Stefanami zaległo niekomfortne życiwe, choć również nieformulowane jeszcze mileczenie.

Spotkania z Ludwikiem przeważnie odbywały się na wybrzeżu, na południowej, od wiatrów osłoniętej i dość płaskiej stronie, gdzie Krysta, rozciągnięta na złotych falach piasku, nie bez pewnej lubieżności podstawiła słońcu już mocno opaloną twarz.

On siadał zwykle obok niej i czapkę na tył głowy zsunawszy, gapił się w zgęszczonej modrości na widnokregach, lub końcem łaski wyślubił w piachach krótkotrwałe znaki.

Milezeli oboje, oboje na słodko rozleniwieni. Czasu sjenisty słonecznej głoś rozpełzał się, gdyby babie lato w palcach. To znowu zaczęli mówić małemi zdaniem i śmiać się krótkim śmiechem, by znowu zaraz w dłuższe opaść oniemienie. A że Krysta umiała cierpliwie, nawet zapamiętała ze słońcem obcować i zupełnie się nie odzywał, więc też kiedys Ścibor, nakarmiwszy się nadmiarem milczenia i pogody, zaczął:

— Swoją drogą...

Umilkł, więc zachęcało go ciepłe mruknięcie.

— Swoją drogą cisza i mileczenie to dobra rzecz, ale dopiero w małżeństwie. Ja lubię mówić.

Rozchyliła nieco rzes. W szczelinach powiek, na niebieskich gałkach oczu, błysnęło słońce.

— Już się pan nudzi? Ładny z waści kawaler! Po chwili, ozięczale.

— Tylko proszę mi się znów nie oświadczać. Lepiej niech mi pan przeczyta jaki swój wiersz.

Bez protestu Ludwik przystał na to, z kieszeni wydobył starannie ułożony zwitek kart i szukał w nich czegoś.

Pogoda dyszała zapachem soli i ozonu. Łagodny odpływ pasemkami wilgotnymi rysował na piasku swe cofanie się w głąb oceanu. Na południowym wschodzie liljową pręgą majaczył, nieczem pomysł w zaraniu, odległy o stromy ład. Jak w djamentu sypały się stamtąd iskry drobne i białe. To w pełnym dniu szkłami świeciła wieża latarni morskiej, co noc baczem spojrzeniem badająca nieboskłonny.

...Dziś do mnie ma kochanka śmieje się tak ładnie i usta jej czerwonym hasłem pieczętują nęcą. Chcesz, bym pierś twą całował ciepłą i dziewczęcą, gdy staniczek swywołnie z ramion twoich spadnie?

W objęciach moich pachniesz skwarnem, bujnym la-

tem,

pod dłońią moją chrzęści bielizny twej weba.

Masz w sobie fragment piekła i kawałek nieba,

masz w sobie szal i mękę, a ja się znam na tem.

(C. d. n.)

Zielone Świątki w Wilnie

(Od własnego korespondenta).

Wilno 15 czerwea.

W czasie Zielonych Świąt miasto nasze przeżyło szereg naprawdę pięknych i wzruszających momentów, stając się przytem na chwilę punktem, na który, jak za czasów walki o Wilno i Zgromadzenia Orzekającego, znów zwrócone były oczy całego Narodu polskiego.

W tych właśnie dniach miała się odbyć zapowiadana pielgrzymka litewska, pod płaszczykiem której chciano dokonać nowego zamachu na polskość Ziemi wileńskiej.

Również Zielone Świątki były owym, zapowiadającym przez agitatorów z szesnastki, momentem, kiedy znikną na ziemiach wschodnich władze polskie, a „za stąpi“ sowiecka Białoruś. Naturalnie tą drugą, Białoruską, zapowiedź można było traktować jedynie z po błażliwym uśmiechem, natomiast manifestacje litewskie mogły przybrać rozmiary i charakter poważniejszy. Jeżeli nie należało się obawiać większego powodzenia pielgrzymek, skoro władze nasze były już zawczasu uprzedzone, to jednak z faktem przygotowań, czynionych przez miejscowe koła litewskie należało się poważnie liczyć. Chodziło tym razem o zorganizowanie

masowych demonstracji litewskich i wywołanie za wszelką cenę awantur,

by następnie czynić wielki hałas i nagonkę na Polskę za rzekomą nietolerancyjność i gnębienie „spokojnych i bogobojnych“ pielgrzymów litewskich.

W tym celu zapowiadano na 8 i 9 czerwea

święto pieśni litewskich,

które polegałoby na śpiewaniu przez chóry litewskie pieśni litewskich na placach i ulicach miasta.

(Ponieważ

w samem Wilnie Litwinów mamy jedynie na lekarstwo,

przeprowadzano więc agitację w parafjach litewskich na prowincji, by stamtąd sełgnąć trochę pokażniejszą ilość śpiewaków.

Gdyby plany naszych litwomianów powiodły się, to istotnie można byłoby

spodziewać się nawet większych ekscesów,

bo niewątpliwie „miłośnicy“ pieśni litewskich postaraliby się wykorzystać nastrój świąteczny i liczny zjazd organizacji polskich, by wywołać bójki i awantury uliczne, co przy pomocy „naszych neutralnych“ łatwo poszłoby.

Jednakże usiłowania wileńskich litwomianów speliły na niczem i skończyły się na zorganizowaniu nielegalnej pielgrzymki z kościoła św. Mikołaja, która rano 9 czerwea przeszła przez miasto do Kalwarji. Natomiast niedziela 8 i poniedziałek 9 czerwea stały się

prawdziwym świętem narodowym i manifestacją polskości Wilna,

które podejmowało niezliczone rzesze gości z całej Rzeczypospolitej: dziennikarzy, prawników, Dowborczyków, Sokołów i wreszcie licznych przedstawicieli ciał ustawodawczych, którzy przybyli na

uroczystości Dowborczyków, Sokoła i Zjazd wojewódzki Związku Ludowo-Narodowego.

Nie sposób opisywać każdego zjazdu osobno, ograniczyć się więc jedynie do tych wrażeń, jakie miało Wilno, przyglądając się uroczystościom. Serdecznie i gościnnie witano dziennikarzy i prawników, lecz w zjazdach powyższych nie brał udziału tłum wileński, który drgnął dopiero wtedy, gdy na ulicach ukazały się barwne stroje Sokołów, gdy zabrzmiały okrzyki Dowborczyków, witających kochanego wodza. Toteż już w sobotę wieczór

całe polskie Wilno wyległo na ulicę,

tłumnie zalegając chodniki i wiwatując na cześć marszerujących oddziałów sokolich.

Uroczystości niedzielne

rozpoczęło poświęcenie sztandaru Stowarzyszenia Dowborczyków „Ku chwale Ojczyzny“, które odbyło się na placu Orzeszkowej, koło ruin kaplicy murawiejskiej. Na uroczystość tę obok przedstawicieli władz, ciał ustawodawczych oraz gości i delegacji przybyłych z całej Polski, stawiły się wszystkie organizacje narodowe Wilna ze swoimi sztandarami, manifestując w ten sposób swą sympatję dla Stowarzyszenia Dowborczyków.

Po dokonaniu aktu poświęcenia udano się pochodem na plac Łukiski, by wziąć udział w takiej samej uroczystości bratniego Sokoła. Tu następuje

punkt kulminacyjny,

defilada organizacji przez ulicę Adama Mickiewicza i plac Katedralny. Jak Wilno Wilnem, czego podobnego jeszcze tu nie widziano. Pochód otwierają Dowborczycy, prowadzeni przez generała Dowbora-Muśnickiego, za nimi weterani 63. roku, inwalidzi, powstańcy i wojacy poznańscy, kolejarze, cechy i niezliczone organizacje społeczne, zawodowe i polityczne, a wreszcie oddziały Sokołów.

Na placu Katedralnym Dowborczycy i organizacje za nimi postępujące tworzą szpalon, przez który defilują Sokoli

przy niemiłkających okrzykach tłumów, przyglądających się pochodowi.

Popołudniu na boisku klubu Pogoni odbyły się po-

pisy gimnastyczne, które również zgromadziły niezliczone rzesze publiczności.

Drugi dzień świąt poświęcony był obradom zjazdów oraz ćwiczeniom gimnastycznym. Wieczorami odbywały się uroczyste akademje, bankiety i rauty.

Późnym wieczorem goście specjalnymi pociągami zaczęli opuszczać Wilno. Do rana słychać było muzykę i okrzyki:

„Niech żyje Wilno! Niech żyją Sokoli!“

Trzeba było być na dworcu i widzieć, jak Wileńanie żegnali miłych gości. Wagony literalnie były zarzucane kwiatami, bez przerwy grzmiała muzyka, zagłuszana okrzykami. W sali dworca i na peronie tańczono, wiwatowano i ścisłano się nawzajem.

„Nie damy Wilna!

W każdej potrzebie liczcie na nas!“ Oto słowa, jakie mi żegnali nasze miasto odjeżdżający.

P. Kownacki.

Jak się aprowizuje wrogów Polski ze szkodą Skarbu Polskiego

Zbrodnicze indywidua przemycają żywność do Niemiec.

Dyrekcja cel w Mysłowicach zawiadomiła dyrektora w Katowicach o

wznagającym się stale przemyślnictwie artykułów żywnościowych

z Polski do Niemiec, a szczególnie mięsa świeżego, które wyrzucają podróżni z jadących pociągów na terytorjum Niemiec. Ustalono, że

w porze nocnej wyrzucane są całe worki żywności przed wjazdem pociągów na stację Bytom.

Przewozi się też żywność w workach i torbach do stacji Bytom, gdzie oczekujący w tym celu na peronie umówieni ludzie odbierają te pakunki i

umyślnie omijając rewizję celną, udają się z przemycaną żywnością przez tory kolejowe do miasta.

Zdarzało się, że gdy pociąg wjeżdżał na peron w Bytomiu, podróżni, dla uniknięcia rewizji celnej,

wyrzucali tłumoki przez okna na chodniki ulic i poza parkany domów swoich znajomych.

Celem przeciwdziałania temu dyrekcja cel, w porozumieniu z władzami policyjnymi,

zaprowadziła lotną rewizję pociągów osobowych.

Wszystkie jednak zarządzenia i kontrole okazują się niedostateczne, gdyż jedynie wspólna praca straży celnej, organów policyjnych i pracowników kolejowych może położyć kres tej szkodliwej dla Państwa robocie.

Dyrekcja kolei w Katowicach również zwróciła się z apelem do podwładnych pracowników, by zwracali

baczność uwagę na te podejrzone transporty

i bezwzględnie zmuszali podróżnych do zamykania okien wagonów przed wjazdem do Bytomia.

Hygjeniści przeciw rozpijananiu ludności a za odrzuceniem żądań szynkarzy

Wypełniając uchwałę ostatniego zjazdu higienistów w Warszawie, zjawiała się onegdaj w Sejmie specjalna delegacja zjazdowa w osobach pp. Dr. prof. P. Gantkowskiego z Poznania, dyr. Państw. Urzędu badania środków spożywczych Dra L. Biera z Krakowa oraz Dra A. Puławskiego z Warszawy, Dra Gawłowskiego z Warszawy.

ZADANIEM KOMISJI BYŁO PRZEDSTAWIENIE KONIECZNOŚCI ZACHOWANIA W CAŁEJ PEŁNI USTAWY PRZECIWKOHOŁOWEJ I ŻĄDANIE WPROWADZENIA JEJ PRZEPISÓW W ŻYCIU ORAZ WYRAŻENIE W IMIENIU

Straszna tragedia małżeńska

Nożem zamordował żonę, poczem rzucił się pod pociąg.

We wsi Tuczna Baba obok Żabkowie mieszkało od kilku lat młode małżeństwo, Trzewiezkowie.

Mąż, robotnik kopalni „Jankusz“ na Niemcach, wynalazł sobie także kochankę, u której tracił większą część zarobku.

Na tle tem wynikały pomiędzy Trzewiezkami

ciągłe kłótnie i bójki,

ar wreszcie Trzewiezkowa odplaciła mężowi pięknem za nadobne, zdobywszy także kochankę.

Od tej chwili w domu Trzewiezków powstało istne piekło, które doprowadziło do katastrofy. Mianowicie onegdaj Trzewiezek przyszedł do domu w stanie podchmielonym i krótko wynikała pomiędzy małżeństwem zaciętka kłótnia.

Rozwścieczony Trzewiezek

chwycił leżący na stole nóż i z okrzykiem: „Zabiję cię“ — począł zadawać żonie ciosy.

Kiedy po kilku uderzeniach Trzewiezek zobaczył, iż żona upadła na podłogę, brocząc krwią, przeraził się i rzuciwszy nóż, wybiegł na podwórze, poczem począł biedz plantem kolejowym.

W pobliżu Strzemieszyc Trzewiezek spostrzegł zdaleka idącego policjanta i sądząc, iż jest to pościg,

rzucił się pod przejeżdżający pociąg, który zmasakrował go na miazgę.

Tymczasem Trzewiezkową przewieziono do szpitala w Dąbrowie,

gdzie wkrótce zmarła.

Trzewiezkowie mieli dwoje dzieci, z których młodsze liczyło zaledwie 2 tygodnie.

Komitet ekonomiczny Rady Ministrów

uchwalił obniżenie opłat wywozowych

Warszawa, 14 czerwea. (PAT.). Komitet ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu 14 czerwea b. r. postanowił obniżyć opłaty wywozowe na żyto do 15 złotych od tony, oraz przyznać dalej idące ulgi w opłatach wywozowych od mąki tym młynom, które zapewnią odpowiednią dalszą niżkę cen mąki na rynku krajowym. Resztę obrad poświęcono projektowanym przez komisję międzyministerjalną zmianom taryf celnych. Wynik prac komisji taryfowej przy Ministerstwie przem. i handlu uległ poważnej rewizji. Postanowiono znaczną redukcję cel od artykułów przemysłowych, zwłaszcza pierwszej potrzeby, w szczególności żelaza, skór, obuwia i ubrań. Zmiany powyższe mają być wprowadzone w życie na podstawie obowiązującej ustawy o pełnomocnictwach, przed 30 bm.

Rozbicie układoy z urzédnikam o niżką plac na Śląsku.

Jak wygląda „dobra wola“ wielkiego przemysłu.

Katowice. (Tel. wł.). Onogdaj odbywały się układy Zespołu Związków Urzędniczych ze Związkiem Pracodawców Przemysłu Górniczego w przedmiocie obniżenia pensji za miesiąc czerwiec. Układy te po trzygodzinnych naradach rozbiły się, pomimo, że przedstawiciele Zawodowych Związków Urzędniczych poszli w swych ustępstwach do najdalszych granic możliwości. (!).

Pracodawcy mimo to nie zgodzili się na ustępstwa.

Spór ten załatwić ma obecnie sąd rozjemczy, składający się z trzech przedstawicieli funkcjonarjuszów i trzech przedstawicieli pracodawców pod kierunkiem p. rady Noakowskiego, przewodniczącego komisji pojednawczej i arbitrażowej. Rozprawa odbędzie się we wtorek.

Trup zamordowanej kobiety w bagnie Zbrodni dokonał mąż zamordowanej

W lesie, należącym do majątku Krakowo gm. Raciąż, powiatu sierpieckiego, mieszkańcy znaleźli pęk włosów ludzkich, wystających z bagna.

Przybyła miejscowa policja z Raciąża stwierdziła, iż

w bagnisku znajduje się trup młodej kobiety w stanie początkującego rozkładu. W dalszym ciągu stwierdzono, że śmierć nastąpiła wskutek uderzenia w głowę tępym narzędziem.

Sledztwo ustaliło, iż zamordowaną jest M. Wichlińska, nie żyjąca od dłuższego czasu z mężem,

morderstwa zaś dokonał własny mąż, mieszkający z kochanką swą, Stanisławą Daniszewską.

Wichliński uporeczywie wypierał się popełnienia zbrodni, dopiero gdy mu świadkowie udowodnili, że w dniu krytycznym, tj. 24 z. m. widziano go w lesie ze swą żoną,

przyznał się do żonobójstwa.

Wichlińskiego wraz z kochanką, podejrzaną również o współudział w morderstwie, osadzono w więzieniu.

W obronie zdrowia inteligencji.

SANATORJUM DLA CHORYCH PIERSIOWO
URZĘDNIKÓW.

Polskie Stow. Złotego Krzyża z siedzibą we Lwowie, obejmujące urzédników państwowych w całej Polsce uruchomiło w ostatnich dniach własne sanatorium dla piersiowo chorych urzédników państwowych i ich rodzin w Supraślu koło Białegostoku.

Do zakładu, położonego w lesistej okolicy będą przyjmowani za minimalną opłatą urzédnicy państwowi w pierwszych okresach choroby.

Chorzy pozostawać będą pod stałą opieką lekarza zakładowego.

ZNIŻKI W ZDROJOWISKACH DLA URZĘDNIKÓW.

Członkowie Złotego Krzyża korzystając będą w r. 1 z następujących ułatwień w zdrojowiskach kuracyjnych:

W zakładzie solankowo-kąpielowym w Delatynie 50 proc. niżki kąpielowej i taksy lekarskiej.

W zakładzie kąpielowym w Iwoniczu w pierwszym i trzecim sezonie 25 proc. niżki kąpielowej I. klasy i 33 proc. II. klasy.

W zakładzie kąpielowym w Luzonie 25 proc. niżki kąpielowej I. klasy i 33 proc. II. klasy.

W zakładzie kąpielowym w Lubieniu 50 proc. niżki cen kąpeli siarczanych.

W zakładzie leczniczym Nałęczów 25 proc. niżki cen kąpeli.

W uzdrowisku Ojców dla nerwowo chorych 25 proc. niżki od zabiegów leczniczych i kąpeli.

W lecznicy dla piersiowo-chorych w Smukale pod Bydgoszczą 25 proc. zasadniczych.

W zakładzie kąpielowym Swoszowice w I. i III sezonie 30 proc. niżki kąpeli, w II. sezonie 20 proc.

W Zakopanem uwolnienie od taksy klimatycznej.

W zakładzie Zegiestów-Zdrój w I. sezonie 25 proc., w III. sezonie 20 proc. niżki ceny mieszkań, kąpeli i taksy zdrojowej. Taksę zdrojową.

W Busku, Krynicy i Ciechocinku opłacają urzédnicy państwowi i ich rodziny ze niżką 25 proc.

Informacji wszelkich o ulgach kąpielowych dla urzédników państwowych w sanatoriach itd. udziela Polskie Stow. Złotego Krzyża we Lwowie, Plac św. Ducha Nr. 1.

KAWAŁY, JAKICH MAŁO.

„Kapitan z Koepenick” na weselo.

Dowcipny figiel wyplatało kilku akademików w Poznaniu. Oto w ubiegłym tygodniu kilka pism poznańskich przyniosło wiadomość, jakoby delegaci rządu beludzystańskiego, wracający z wystawy w Wembley miało zawitać w przejeździe do Poznania.

„Przegląd Poranny” podaje opis pobytu „dostojnych gości”, z którego wyjmujemy co następuje: „W czwartek o godz. 5.30 popołudniu ukazał się na dworcu zakurzony samochód „Berlieta”, w którym znajdowało się trzech osobników w turbanach, szofer, o-

raz pan w cylindrze. Byli to zapowiadani przez „zawsze dobrze poinformowane” pisma członkowie rządu Beludzystanu, „Dżum-al-rafi” oraz jakiś ksiądz krwi z dynastji „Berii”. Towarzyszący im przedstawiciel rządu polskiego”, „b. sekretarz poselstwa w Angonze” okazał wobec komisarza policji dworcowej swoje zdziwienie z powodu nieprzygotowania przyjęcia dla dostojnych gości mimo... wysłanego z granicy telegramu.

„Dostojni goście, niezrażeni brakiem delegacji na dworec, kazali się wieźć do miasta, gdzie zwiedzili kolejno plac wystawowy, podwórzec zamkowy, Uniwersytet, Teatry miejskie, Ratusz, odwach na Starym Rynku itd.

Za wolno jadącym samochodem biegła gawiedź uliczna, wykrzykując na ich cześć, a policjanci salutowali przejeżdżających. Przed zamkiem utworzył się taki tłum, że musiał im torować drogę policjant konny.

„Dostojni goście” odwiedzili kilka znanych firm w okolicy Starego Rynku i ul. Nowej i informowali się o naszych stosunkach handlowych. Jadąc przez ul. 27 Grudnia na życzenie jednego z egzotycznych gości, misja zatrzymała się przed atelier fotograficznym p. Markiewicza, gdzie dokonano migawkowego zdjęcia „wycieczki zagranicznej”. Na ulicy zgromadził się tymczasem olbrzymi tłum, tak, że tramwaje stanęły na parę minut.

O godz. 7 i pół misja zniknęła w tajemniczy sposób z Poznania. Przypuszczalnie wdała się w tę sprawę policja śledcza.

„Przegląd Poranny” dodaje: „Według krążących awersji byli to przebrani akademicy, którzy założyli się o grubą sumę z jednym z tutejszych fabrykantów, że przez kilka godzin będą udawali misję zagraniczną i że ukażą się na najruchliwszych ulicach Poznania. Zakład wygrali, a jak się okazało, nabrali bardzo wielu ludzi na kawał”.

Należy zaznaczyć, że nie wszystkie pisma poznańskie dały się wzięć na tę „kaczkę”.

Rzeczy ciekawe

BRUK Z GUMY.

Używano już oddawna gumy po rozmaitych wielkich miastach Europy do fabrykacji płyt, mających zastępować bruki kamienne, asfaltowe lub drewniane. Wysokie atoli koszta oraz pewne niedogodności techniczne sprawiały, że bruki gumowe dotąd się nie upowszechniły.

Obecnie znów powrócono do prób z brukiem gumowym i otrzymano bardzo dobre wyniki. Wybrano dla nich przestrzeń długości 50 metrów na najruchliwszej ulicy miasta Manchesteru i ułożono tam bruk z płyt gumowych, które przygotowane są tak, że każda z nich zamknięta jest w pewnego rodzaju ramie stalowej, chroniącej gumę od rozwałkowania, co było dawniej przyczyną prędkiego niszczenia się takiego bruku. Oprócz tego pojedyncze płyty umocnione są między za pomocą stalowych sztyftów.

Płyty takie układa się na twardym podkładzie z betonu, na którym utwierdza się je zapomocą spe-

cialnej masy, podobnej do asfaltu. Naprawy szyn tramwajowych przy tego rodzaju bruku uskutecznią się łatwo, usuwając tylko konieczną ilość płyt, które wstawia się z powrotem bez trudności.

Rzeczoznawcy orzekli na podstawie prób, przeprowadzonych w Manchesterze, iż bruk gumowy tam zastosowany jest brukiem najtrwałszym, najłatwiej dającym utrzymać się w czystości i najwięcej przyczyniającym halas ruchu ulicznego z pominiętych wszystkich dotąd znanych i stosowanych bruków.

ZE SPORTU.

Makkabi (Bern) — Wisła 3:2 (2:1).

Makkabi — Cracovia 1:1 (0:0).

Ubiegłej soboty i niedzieli bawili w Krakowie słynna drużyna żydowska Makkabi z Berna Morawskiego. W sobotę rozegrała z nią zawody Wisła, w niedzielę zaś Cracovia. Zainteresowanie zawodami było wielkie; gdyż łącznie na obu spotkaniach było około 10.000 widzów, i zupełnie było ono wytłumaczone. Makkabi bowiem wykazała owe olbrzymie walory piłkarskie, doskonałą technikę, wspaniałą kombinację, racjonalną współpracę całej drużyny, grę główkami i celny strzał. Wysoko pod względem techniczno-kombinacyjnym postawiona ta drużyna, nie umiała jednak pozbyć się z gry stąd wad, a to hyperkombinacji podbramkowej i braku tempa. Drużynie tej przeciwstawiła Wisła swój najlepszy skład z olimpijczykami, który jednak był słaby, zwłaszcza olimpijczycy w zupełności zawiedli. Reymann i Krupa, nie wykazali swych zalet, na mocy których przypada im zaszczytna rola obrony barw Polski w Paryżu. W ataku wybijał się Uzulak ambitną i celową grą, ostrym startem do piłki, którego brakuje dwu wyżej omawianym. Gieras, Kaczor, Markiewicz mieli swój słaby dzień. Jedyne Wiśniewski wykazał międzynarodową klasę. W kilkunastu pierwszych minutach uzyskuje Makkabi dwie bramki, drugą z wolnego z winy obrony. Dopiero w 30 min. uzyskuje Wisła pierwszą bramkę, strzeloną przez Uzulaka, przy wydatnej pomocy tyłów gości. Po przerwie Wisła ma przewagę nie umi jej jednak źle prowadzony atak wykorzystać, prócz uzyskania wyrównującej bramki przez Kowalskiego dalekim strzałem. Ostatnie minuty należą do gości. Wisła spuchnięta broni bramki, z powodu błędów obrony, Makkabi z bliska uzyskuje strzałem nie do obrony w 44 min. zwycięską bramkę. Sędziował p. Rząsa, mogąc być śmiało nazwanym za beznadziejnego.

Drugiego dnia Cracovia uzyskuje ze zmęczonymi poprzedniego dnia berneńczykami wynik remisowy 1:1. Białoczerwoni wystąpili w pełnym składzie; a przynajmniej należy, iż jako całość przedstawili się całkiem dobrze. Powoli zauważyć się daje powrót Cracovii do swej dawnej formy. Zawody te były dla gospodarzy dniem b. dobrym. Wprawdzie goście nie dali na bramkę ani 10 strzałów, również i Cracovia, w polu jednak obie drużyny starały się wydać ze siebie jak najwięcej. Bramkę uzyskuje Ciekowski z rzutu wolnego, lecz goście w kilka minut wyrównują. Wynik ten mimo obustronnych starań i dośrodku hyperkombinacji ataków. Sędziował p. Ziemiański, nieco za ostro dla gości.

Podgórze — Makkabi 2:1 (1:1).

Sensacyjna klęska Makkabi z Podgórzem w zawodach o mistrzostwo klasy B.

KOLARSTWO.

Wyciąg szosowy o mistrzostwo Krakowa na przeźreni Kraków — Bochnia — Kraków (100 km.) urządzony dnia 15 bm. dał pierwsze miejsce p. Höchmannowi (K. K. C. M.) drugie p. Stieglizowi (Cracovia).

—ba—

W sprawie kredytu dla przemysłu.

Warszawa. (AW.). Jak się dowiadujemy, warunki kredytowe postawione przez Dyрекcję Banku Gospodarstwa Krajowego, są tak ciężkie, iż przemysł, który tak bardzo potrzebuje kredytu, nie może zgodzić się na ich akceptację, a tym samym na korzystanie z kredytów. Warunki udzielania kredytu wymagają: podwójnej gwarancji (bankowej i osobistej) i zobowiązania do utrzymania produkcji na istniejącym poziomie. Lista banków, autoryzowanych do gwarancji, jest bardzo szczupła, ale i te nieliczne odmawiają udzielania gwarancji. Sfery przemysłowe w związku z polityką kredytową Banku Gospodarstwa Krajowego zgłaszają do zainteresowanych władz liczne memorjały, domagając się rewizji dotychczasowych zasad kredytowych tego banku.

Z KRAJU.

ZAKOPANE.

15 czerwea.

Sezon w tym roku rozpoczął się wcześniej niż zwykle. Niektóre pensjonaty, jak np. „Szalas“ pp. Brzozowskich, już zapelnione. Żydów widać sporo; od kilku lat żydostwo, opanowawszy jeszcze za czasów austriackich Krynice i Szczywnię, uwzięło się na Zakopane.

Na pochwałę miejscowego społeczeństwa stwierdzić należy, że stawia ono mężnie czoło nawale zastępów Judy. Akcją antyżydowską kieruje miejscowy „Rozwój“ oraz grupa polityczna Związku Ludowo-Narodowego. Rada gminna z posłem Kozłowskim na czele robi w granicach ustawowych wszystko, aby nie dopuścić do opanowania Tatr polskich przez kapitalistów żydowskich.

Walka to ciężka, bo — niestety — pewne nieliczne elementy (szkoda, że z obozu „Piasta“) podjęły się niezaszczytnej roli awangardy żydowskiej. Główną ostoją żydów jest pensjonat „Morskie Oko“ z osławioną „Smoczą Jamą“, którego właściciel, niejaki p. Dzikiewicz, nie tak jeszcze dawno nazywał gości „hołotą“, za co spotkał się z solidarnym bojkotem ze strony polskiej inteligencji.

Paru tych zaślepińców zwołało niedawno zgromadzenie właścicieli realności pod popularnym hasłem podwyższenia cennika hoteli i pensjonatów. Rzecz charakterystyczna, że do akcji tej przyłączył się także leader miejscowych socjalistów, Dr Kraszewski, nawiasem mówiąc, jeden z najbogatszych ludzi w Zakopanem. Na zebraniu tem postawiono rezolucję, domagającą się ustąpienia naczelnika gminy posła Kozłowskiego i przewodniczącego Komisji Klimatycznej Dra Diehla, jako winowajców zbyt niskich cen. Żydzi, zebrani licznie, triumfowali — ale przedwcześnie, bo większość zebranych potępiła rezolucję i wogóle metodę walki maksymalistów cennikowych. Ponieważ zaś ci „rezolucje“ swoje rozesłali szeroko po kraju, grono najpoważniejszych w Zakopanem osób, w tem prezesa wszystkich miejscowych organizacji społecznych, przedstawicieli inteligencji, kupców, rękodzielników i óderali (tych ostatnich najwięcej) wydało publiczną odezwę, ogłoszoną w „Goncu“ i „Głosie Zakopiańskim“, z setką podpisów, w której to odezwie piętnują organizatorów owego zebrania i wyrażają uznanie i zaufanie posłowi Kozłowskiemu za jego działalność na stanowisku naczelnika gminy.

W dalszej odpowiedzi na atak żydów i ich awangardy miejscowe Koło Związku Inwalidów na walnym zgromadzeniu, odbytem dnia 29 maja, zamianowało posła Kozłowskiego swoim członkiem honorowym za zasługi, położone dla inwalidów. Dzięki bowiem interwencji p. Kozłowskiego właściciel dóbr zakopiańskich, hr. Władysław Zamoyski, ofiarował inwalidom dużą willę z ogrodem, gdzie kilkunastu inwalidów znajdzie przytułek i warsztat pracy.

Wreszcie Rada gminna zakopiańska na posiedzeniu dnia 10 bm. po wybuchaniu obszernego sprawozdania naczelnika gminy posła Kozłowskiego za czteroletni okres urzędowania na wniosek komisji rewizyjnej wyraziła mu jednogłośnie absolutorjum i uznanie za całą działalność. Za wnioskiem głosowali nawet inicjatorowie wyżej opisanego zgromadzenia.

W ten sposób akcja żydowsko-lewicowa doznała całkowitej klęski i przychyliła się znakomicie do wyjaśnienia sytuacji. Rycerze Judy przekonali się, że Zakopane nie da się im ujarzmić, tak, jak inne uzdrowiska, od których ucieka dziś przyzwoita klientela polska.

Z ziemię Polski.

DYMISJE NAUCZYCIELI SZKÓŁ POWSZECHN. Kuratorjum łódzkie udzieliło dymisji z dn. 31 lipca szeregowi nauczycieli niekwalifikowanych. Dotychczas zwolniono nauczycieli szkół powsz. w powiecie łaskim 126, wieluńskim 118, w sieradzkim 100, w Łodzi 100, w pow. łódzkim 72, w pow. radomskim 70, w pow. konińskim 60. Również w innych powiatach województwa łódzkiego przeprowadzono powyższą redukcję w tym samym stosunku co i w powyżej wymienionych powiatach. Na ogół zwolniono około 1900 nauczycieli w województwie łódzkim. Zarząd główny P. N. S. P. interwenjował w tej sprawie w Min. W. R. i O. P. i uzyskał zapewnienie, że Ministerstwo przez specjalnego delegata podda rewizji zarządzenie kuratorjum łódzkiego.

ZAMACH SAMOBÓJCZY SŁUCHACZA PRAW. We Lwowie zaszedł niezwykle wypadek zamachu samobójczego. W domu przy ul. Tureckiej N. Scheer, słuchacz praw, lat 25 liczący, zamknął się w swym pokoju i otworzył wszystkie kunki gazowe. Sąsiedzi poczawszy gaz, który silnie wydobywał się z pokoja,

Krakowska „Camorra“ przy pracy.

Aferzyści walutowi nikczemnymi kłamstwami usiłują spowodować obalenie gabinetu Grabskiego.

Znani krakowscy „rycerze przemysłu“ rozpoczęli już gwałtowną spekulację walutową.

Warszawski „Express Poranny“ ogłasza sensacyjne rewelacje o krakowskich sojusznikach walutowej „Camorry“, usiłującej za wszelką cenę obalić gabinet Grabskiego za to, iż unieszkodliwił waluciarzy wszelkiego autoramentu i sanację Skarbu Polskiego przeprowadza wbrew interesom nikczemnych aferzystów. Cyniczną tę robotę demaskuje warszawski dziennik w artykule wstępny, który w skróceniu przytaczamy:

W związku z wiadomościami, jakie się ukazały w krakowskim „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym“, jakoby p. prezes Rady Ministrów

rozmyślnie nie uczęszczał na najważniejsze posiedzenia Sejmu, poświęcone budżetowi,

wydział polityczno-prasowy prezydium Rady Ministrów stwierdza, że wręcz przeciwnie p. prezes Rady Ministrów

był obecny w Sejmie przez cały czas generalnej dyskusji budżetowej, przysłuchując się z największą uwagą

wywodom poszczególnych mowców.

Twierdzenie wspomnianego dziennika, jakoby obecność prezesa Rady Ministrów w Sejmie była spowodowana tylko interwencją posła Korfańskiego w imieniu klubów prawicowo-centrowych

jest najzupełniej bezpodstawne.

Dodać należy, że te

łgarstwa wywołały na czarnej giełdzie nadzieję upadku gabinetu.

W związku z tem wszczęto gwałtowną spekulację walutową.

Czyż naprawdę niema sposobu na unieszkodliwienie tej kreciej roboty aferzystów, dążących do zerwania na organizmie państwowym?

Sposób na to, aby być zawsze zdrowym.

Książka o „conefizmie“. — Co powinien człowiek myśleć, kładąc się spać i po obudzeniu się ze snu?

Wyzyskanie ducha sprzeczności. — Metody dra Cone a wychowanie dzieci. — Opanowanie ciała ludzkiego przez myśl intenzywną. — „Training“ myśli.

Lekarz francuski, dr Cone, którego metoda zwalcza rozmaitych chorób za pomocą autosugestji, względnie, stosowania pewnych metod leczenia psychicznego, narobiła sporo hałasu, znalazł zwolenników w świecie lekarskim, początkowo zwalczającym go bardzo ostro.

Świeżo np. ukazała się książka jednego z lekarzy wiedeńskich, prymarjusza dra Schulhofa, poświęcona „conefizmowi“, a mianowicie jego uzasadnieniu teoretycznemu i praktycznemu stosowaniu.

Z książki tej wyjmujemy w streszczeniu kilka ustępów, mogących wzbudzić powszechne zainteresowanie.

A więc, kładąc się spać, nie powinniśmy czytać do poduszki podniecających nerwy, sensacyjnych sprawozdań dziennikarskich, rozmyślać nad bardzo niemilym listem w sprawach rodzinnych, jaki mamy jutro napisać itp. Przez to bowiem niepokojmy się i zabieramy ze sobą do snu myśli niepokojące, ale — przeciwnie — powinniśmy, tuż przed zaśnięciem, przygotować się na to, że sen przyniesie nam uspokojenie i wzmocnienie. Trzeba tedy przed zaśnięciem myśleć, mniej więcej tak: „Jest mi lepiej. Mam dosyć sił, aby oprzeć się temu, co mi dolega. Będę niezawodnie zdrow i zdołam stawić czoło wszystkim kłopotom!“

Obudzivszy się zaś, nie trzeba myśleć o tem, że znów zaczął się dla nas nowy dzień ze wszystkimi starymi cierpieniami, ciężką, niewdzięczną pracą itp., ale należy sobie powiedzieć: „Dziś spałem dobrze, nawet bardzo dobrze, tak, że dużo będę w stanie wytrzymać!“

Czasami jest wskazaniem wziąć sobie za przymiernenia ducha sprzeczności, którego każdy z nas posiada. Jeżeli np. ktoś nam radzi, abyśmy tego lub owego, nie jedli, bo to nam zaszkodzi, albo będzie nam radził, byśmy czegoś nie podejmowali, bo to przechodzi nasze siły. — spróbujmy nie rozmyślać nad temi radami, lecz dostawmy się na stanowisku wręcz im przeciwnem. Przyniesie to nam z pewnością pożytek, ponieważ człowiek posiada w sobie niewyczerpane źródło sił, mogących go uczynić zarówno zdrowym, jak chorym.

Dr Schulhof poświęca osobny rozdział swej książki wychowaniu dzieci, zwracając przedewszystkiem u-

wagę rodziców na to, aby w obecności dzieci nie czynili sobie wyrzutów z nerwowości i nie starali się nerwowością usprawiedliwiać swych niewłaściwych postępów. Dziecko bowiem, przejmując od rodziców symptomy nerwowości, naśladuje ich, a w końcu zwalaża tą samą bronią. Dziecko nie powinno wiedzieć, że istnieje na świecie nerwowość, albo choroba umysłowa. Jeżeli dziecko skłamie — to wyrzut za ten postępek powinien mieć taką formę: „Nie wierzę, abyś mogło moje dziecko skłamać. Myślę raczej, że pomyliło się, biorąc kłamstwo za prawdę“. Gdy bowiem powiemy dziecku wprost, że kłamstwo równa się kradzieży — to naprowadzimy je na drogi, jakie nie poszły mu nawet w głowie.

Pryncypalną zasadą, na której dr Cone oparł swe poglądy, jest opanowanie całego ciała ludzkiego przez jedną myśl intenzywną. Do tego dochodzi się za pomocą odpowiedniego „trainingu“.

Za wstęp zaś do takiego „trainingu“ służy następujące ćwiczenie:

Na nitce, długości trzech decymetrów zawieszają się pierścionek i nitkę tę trzymają na wysokości oczu, mając rękę swobodnie zgiętą w łokciu. Przytem trzeba z napięciem myśleć i chcieć, aby pierścionek zaczął się wahać w pewnym kierunku, na się rozumieć, nie nadając mu tego ruchu świadomie. Po pewnym czasie pierścionek zacznie się wahać w kierunku, jakiemy sobie położyli. Ćwiczenia tego rodzaju rozszerzają się następnie na inne, więcej skomplikowane.

Takie trenowanie myśli nie jest zresztą oryginalnym pomysłem dra Cone'go. Znano je już przed wiekami, lecz używano tylko do celów religijnych. Ćwiczenia duchowne, jakie przepisał swym uczniom św. Ignacy Loyola, nie są czem innym, jak intensywnym skierowaniem myśli ludzkiej do rzeczy pozaziemskich, a historia wszystkich religij uczy, jakie nadzwyczajne rezultaty osiągała gorąca wiara.

Nie jest zatem wykluczonem, że to samo źródło dać może siłę, która, użyta do wpływu na ciało, przyniesie niespodziewane rezultaty swego działania, zwalczając np. pewne choroby, lub utrudniając im przystęp do ciała ludzkiego przez utrzymywanie go w zdrowiu.

wyważyli drzwi i zastali desperata leżącego bez przytomności.

POŚWIĘCENIE KAMIENIA WĘGIELNEGO POD POMNIK BOHATERÓW ROKITNIAŃSKICH odbył się w niedzielę 15 czerwea br. popoł. w Rarańcu.

URZĘDNIK KONSULATU NIEMIECKIEGO PRZE MYTNIKIEM. Jeden z wyższych urzędników niemieckiego konsulatu w Katowicach został przez policję przytrzymany na szmuglu towarów jedwabnych z Bytomia do Katowic. Urzędnik ten przewiózł nielegalnie przez granicę prywatnym samochodem z Bytomia do Katowic zapasy jedwabnych szelek, wreszcie chusteczek, wartości przeszło 7000 złotych. Przemysłnika złapała przypadkiem policja w Katowicach przy od-

wożeniu towarów do mieszkania spółnika.

WYKOPALISKA PRZEDHISTORYCZNE. Wielki przybór Drwęcy poczynił wiele kilometrów wyboi; w najgłębszym z nich w Bydgoszczy w Nadrze-cznej ul. opadająca woda odkryła na głębokości mniej więcej półtora metra pod powierzchnią ziemi grób przedhistoryczny, którego bok wschodni, choć skonstruowany prawdopodobnie tak jak i reszta wnętrza z wielkich głazów połowego kamienia, woda zabrzała. We wnętrzu widać kilka urn, pozostających jeszcze w wodzie do jednej trzeciej wysokości. Burmistrz zarządził odpowiednie ostrożności, aby uchronić cenny zabytek przeszłości od niebezpieczeństwa dalszych uszkodzeń.

KRAJOWY ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWY.

Dnia 30-go maja 1924, odbyło się zwyczajne Walne Zgromadzenie Krajowego Związku Przemysłowego, które zajął prezes Rady Zarządowej, p. dr Ernest Adam, przedkładając imieniem Rady sprawozdanie z działalności spółki w roku 1923.

Ze sprawozdania wynika, że rok 1923 był rokiem przełomowym w rozwoju spółki, gdyż w tym roku ukończona została ostatecznie sanacja jej interesów i przystąpiono do ustalenia nowych dróg dalszego rozwoju.

„Pomimo to — powiedział dr Adam — stał się Krajowy Związek Przemysłowy, jako właściciel 94 proc. akcji Związku, przedmiotem ataków, podnoszonych również w prasie, ataków, obliczonych na nieświadomość szerszego ogółu oraz na niepokoje i opinie i wzbudzenie niechęci do instytucji i do pewnych osób. Na ataki te nie odpowiadaliśmy doraźnie, uważając, że sprawozdanie, złożone na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów jest najwłaściwszą formą publicznego odparcia zarzutów niezasadnionych i nie zawsze dobrą dyktowanych wola.”

W szczególności ataki te streszczają się w dwóch głównych zarzutach: 1) że obecny zarząd, a pośrednio Ziemiński Bank Kredytowy likwiduje Krajowy Związek Przemysłowy, 2) że nastąpiło umniejszenie majątku Związku za szkodą dla pozostałych akcjonariuszy.

Odnosnie do zarzutu pierwszego — likwidacji Związku — stwierdzić należy kategorycznie, że Zarząd Związku o likwidacji tej nie tylko nigdy nie myślał, a wręcz przeciwnie stworzył wszelkie warunki do dalszego pomyślnego rozwoju spółki.

Odparcie tego zarzutu, wymaga cofnięcia się w dawniejsze lata i przedstawienia pokrótce rozwoju wypadków.

Głównym zadaniem K. Z. P. było w myśl statutu prowadzenie wszelkich czynności, mających za zadanie rozwój i podniesienie przemysłu rzemieślniczego, ludowego, domowego i artystycznego, oraz zakładanie i prowadzenie przedsiębiorstw przemysłowych, zwłaszcza z dziedziny koszykarstwa, kuśnierstwa, tkactwa artystycznego i przemysłu domowego, ludowego lub sztuki stosowanej i jest faktem, że K. Z. P. powołał do życia, względnie skupił koło siebie poważny zastęp przedsiębiorstw przemysłowych powyższych dziedzin, jak: zakłady Kuśnierskie w Tyśmienicy, Syndykat Koszykarski, Zakłady kilimkarskie we Lwowie, oraz stworzył organizacje handlowe w postaci Bazaru Krajowego we Lwowie i w Krakowie oraz własnego Oddziału handlowego.

Wypadki wojenne zaznaczyły się dotkliwym zniszczeniem zwłaszcza fabryki w Tyśmienicy i zastoje w innych przedsiębiorstwach. Gdy zaś wskutek spokoju na froncie wschodnim nastąpiły warunki do podjęcia pracy, okazało się, że K. Z. P. jest finansowo zbyt słaby, ażeby mógł swoim kreacjom dostarczyć odpowiednich kapitałów do ich odbudowania i uruchomienia i już 10 czerwieca 1921 uchwała Rada Nadzorcza Związku nabyła fabrykę w Tyśmienicy od Towarzystwa Kuśnierzy i Białoścórników w Tyśmienicy pod warunkiem, zleconym Dyrekcji: „ażeby w jak najkrótszym czasie stworzyć z tej fabryki osobną spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, lub spółkę akcyjną z kapitałem akcyjnym możliwie najwyższym”.

W tem stadium wpłynęła do Ziemińskiego Banku Kredytowego od osób trzecich oferta na sprzedaż Zakładów Kuśnierskich w Tyśmienicy, względnie na założenie osobnej spółki akcyjnej, któraby te zakłady objęła, w ślad zaczęto zgłosić się do Ziemińskiego Banku Kredytowego w październiku 1921, jeden z dyrektorów Związku w sprawie odstąpienia Bankowi Zakładów Kuśnierskich w Tyśmienicy, które wtedy zatrudniały 13-stu robotników, przerabiając 60 skór baranich dziennie i były przedsiębiorstwem deficytowym.

Już w toku pertraktacji o nabycie Zakładów Kuśnierskich zgłosił się 20 stycznia 1922 dyrektor Krajowego Związku Przemysłowego i zaoferował Ziemiśkiemu Bankowi Kredytowemu około 30.000 sztuk akcji Związku (na ogólną ilość 40000), przyczem podkreślić należy, że akcje te oferowano nie tylko Ziemiśkiemu Bankowi Kredytowemu, lecz również kolejno różnym innym instytucjom finansowym.

Protokołem z dnia 16 marca 1922 zatwierdził Ziemiśki Bank Kredytowy powyższą transakcję i nabył oferowane akcje. Następnie Ziemiśki Bank Kredytowy nabył od innych osób dalsze akcje Związku, skupiając z czasem w swym posiadaniu razem 94 procent kapitału akcyjnego.

W ten sposób uzyskał Ziemiśki Bank Kredytowy

decydujący wpływ na dalsze losy Krajowego Związku Przemysłowego, jak zaś ten wpływ został wykorzystany, niech świadczą następujące fakty.

Działając jedynie racjonalnie, to jest zgodnie z poprzednio wspomnianą uchwałą dawnej Rady Nadzorczej Związku, stworzył Ziemiśki Bank Kredytowy z Zakładów Kuśnierskich w Tyśmienicy odrębną spółkę akcyjną i poczynił inwestycje, sięgające kwoty kilkadziesiąt tysięcy dolarów, dzięki czemu Zakłady te rozbudowane, zaopatrzone w kilkadziesiąt nowoczesnych maszyn, stanęły w rzędzie największych tego rodzaju zakładów w środkowej Europie i zatrudniają obecnie 400-stu robotników przy dziennej produkcji 3000 skór. Jeżeli się zważy znaczenie tej placówki, pokrywającej zaledwie pewną część zapotrzebowania na kozuchy armii, zarządu kolei, poczty i policji państwowej, nie można zarzucić, że działalność Ziemiśkiego Banku Kredytowego nie odpowiada nadziejom, pokładanym w nim przy odstąpieniu zakładów w Tyśmienicy.

Zakłady Kilimkarskie, w których K. Z. P. posiada dotychczas 51 procent udziałów, a które, jak już wspomnieliśmy, wiodły suchotniczy żywot, zostały z gruntu zreorganizowane i uniezależnione, a zmuszone szukać własnych rynków zbytu i walczyć z silną konkurencją, ulepszyły jakoś swoich wyrobów przy równoczesnym dostosowaniu cen do rynku tak, że stanęły w rzędzie najpoważniejszych wytwórni tego rodzaju w Polsce i dziś już część swojej produkcji sprzedają zagranicą.

W podobny sposób zreorganizowano i wyodrębniono Syndykat Koszykarski, który mając oparcie w Banku, rozwinął się w krótkim czasie nadspodziewanie i wysunął na czoło podobnych wytwórni w Polsce.

Reorganizacja ta nie znaczyła jednak bynajmniej zerwania węzłów, łączących zakłady kuśnierskie w Tyśmienicy i Syndykat koszykarski z Krajowym Związkiem Przemysłowym, przeciwnie obecny zarząd spółki, odstąpiwszy Ziemiśkiemu Bankowi Kredytowemu realność w Krakowie przy ulicy Florjańskiej 32, nie na cele spekulacyjne, lecz na pomieszczenie filii Banku, nabył z uzyskanej gotówki, po spłaceniu najpilniejszych długów K. Z. P. 25.000.— akcji fabryki wyrobów kuśnierskich i białoścórniczych w Tyśmienicy i 150.000 akcji Syndykatu koszykarskiego, tj. po 25 proc. kapitału akcyjnego tychże spółek, wszystko po cenie emisyjnej, uzyskując w ten sposób poważny wpływ na losy tych spółek i odpowiedni udział w ich majątku i zyskach.

Odnosnie do Bazarów Krajowych — które już nawet w warunkach dawniejszych nie spełniały należycie swego zadania, a straciły zupełnie rację bytu wobec odzyskania niezależności państwowej i niekropowanej możliwości rozwoju wytwórni krajowych, zlikwidował Zarząd Bazar Krajowy we Lwowie, odstępując lokal poważnej instytucji finansowej, a mianowicie Bankowi Narodowemu, a zatem znowu instytucji gospodarczej.

Bazar Krajowy w Krakowie, pomimo poparcia finansowego ze strony Ziemiśkiego Banku Kredytowego, nie ziszczył pokładanych nadziei, wobec czego zarząd Związku zastanawia się, czy wobec zupełnie zmienionych warunków politycznych i gospodarczych będzie dalsze utrzymanie tego Bazaru w dotychczasowym jego charakterze możliwe.

Streszczając powyższe wywody stwierdzić należy, że obecny zarząd K. Z. P., względnie Ziemiśki Bank Kredytowy, jako właściciel prawie wszystkich akcji przez reorganizację poszczególnych kreacji Związku dostarczenie im silnych fundamentów w postaci własnych kapitałów akcyjnych, względnie kredytu bankowego umożliwił ich poważny rozkwit z pożytkiem dla gospodarstwa społecznego i z korzyścią dla akcjonariuszy Krajowego Związku Przemysłowego dzięki zachowaniu 51 proc. udziałów w Zakładach Kilimkarskich i nabyciu wymienionych ilości akcji Fabryki Wyrobów Kuśnierskich i Białoścórniczych w Tyśmienicy i Syndykatu Koszykarskiego, oraz dzięki utrzymaniu realności Związku w Warszawie.

Jak z powyższego wynika, również nieuzasadnionym jest zarzut, że nastąpiło zmniejszenie majątku K. Z. P. z uszczerbkiem akcjonariuszy, gdyż wręcz przeciwnie, majątek ten, który już począł się rozpraszać, został dobrze ulokowany i wydatnie powiększony.

Oo do dalszego programu działalności K. Z. P. należy tylko zaznaczyć, że działalność ta będzie się musiała dostosować do zmienionych warunków politycznych i gospodarczych, wśród których obecnie żyjemy. — Obecny okres ustalenia się waluty w Pol-

sce otworzy Krajowemu Związkowi wdzięczne pole do pracy. Dziś jeszcze nie można skonkretyzować planów najbliższych, które są rozważane. — Rada nadzorcza Związku ma zamiar postawić na czoło Związkowi odpowiedniego kandydata na dyrektora, któryby opracował odpowiedni program i zajął się jego zrealizowaniem zgodnie z instrukcjami i zamierzeniami Rady”.

Następnie dyrektor Związku p. Orłowski, odczytał bilans i rachunek strat i zysków, objaśniając poszczególne pozycje, a wreszcie projekt rozdziału zysku. — W związku z tem przedłożyła Komisja Rewizyjna swe sprawozdanie i wniosek na udzielenie absolutorjum Zarządowi.

Nad powyższymi sprawozdaniami rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pp. inż. Jarra, redaktor Fryling, dyr. Radoszewski, inż. Bialek, radca Schoenett, dyrektor Bieżeński i dyrektor Zaborski. — Dyskusja ta ostatecznie rozjaśniła wszelkie wątpliwości dotychczas podnoszone przeciwko obecnemu Zarządowi, czego wyrazem było jednomyślne zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie sprawozdania Rady Zarządowej i Dyrekcji, oraz zamknięcie rachunkowych i udzielenie absolutorjum Zarządowi.

Również jednomyślnie zatwierdzono projekt rozdziału zysku za rok 1923, wynoszącego 2.501.021 538 Mp., z którego wydzielono na fundusz rezerwowy 125.051.077. tytułem tantiemy dla Rady Nadzorczej i Dyrekcji Mp. 593.742.615. tantiemy dla personelu 178.122.786 Mp. oraz Mp. 1.440.000.000 na dywidendę i superdywidendę, tj. po Mp. 36.000 od jednej akcji, płatną od 10 czerwieca 1924 w Ziemiśkim Banku Kredytowym.

Z porządku obrad dokonano jednomyślnie ponownego wyboru wylosowanych członków Rady Nadzorczej, pp. Biechońskiego, Kucharskiego i dra Liptaya i wybrano ponownie dotychczasowych członków Komisji Rewizyjnej.

GIEŁDA.

Kraków, 17 czerwca.

Dolar	5:23—5 18 1/2
Frank szwajc.	—
Korona austr.	—
Korona czeska	—
Lir	—
Frank franc.	28

Na giełdzie efektów początek tygodnia rozpoczął się dalszą i to znaczną zniżką.

Na giełdzie pieniężnej mocny Paryż i dolar przy braku towaru w Nowym Jorku. Z końcem zebrania giełdowego na skutek interwencji Banku Polskiego dolar i Nowy Jork spadł do 5.18 i pół.

DEWIZY W OBROTACH BANKOWYCH.

Czeki: Nowy Jork 5.18 i pół (wypłata) 5.22 (czek) 5.22 (kabel); Paryż 28.40—28.30; Szwajcaria 92.10; Wiedeń 7.35 i pół do 7.36; Medjolan 22.75.

Akcje. (Cyfry w złotych).	W transakcji:
Bank Przemysłowy	0.90—0.92
Bank Małopolski	0.60
Bank Związku Spółek Zarobkowych	4.00
Toban	0.36 (VII 0.32)
Polski Glob	0.90
Zieleniewski	8.70—8.55
H. Cegielski Poznań	0.59—0.57
Warsz. Parowozy	0.86
Górka	16 i jedna czwarta
Siersza	4.25—4.40
Tepege	2.70—2.65
Polska Nafta	0.45—0.43
Strug	1.00—1.10
Elektrownia Siersza	0.35—0.33
Krakus	0.90
Chodorów	4.95—4.90
Chybie	6.25—6.15
A. Piasecki	1.40

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno drobne 21; grube 17.75; Gazy wschodnie 12.75—12.50; Gazy zachodnie 3—2.90; Nobel 1.45; Lokomotywy 0.58—0.57—0.50; Len 1.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Czeki: Londyn 22.48; Paryż 28.40—28.75; Wiedeń 7.33 i pół; Praga 15.25; Włochy 22.66; Belgja 24.81; Szwajcaria 91.96; Nowy Jork 5.18.

Miljonówka 0.50—0.53; Pożyczka złota 2.90—2.29; Bony złote 0.72—0.73; Pożyczka dolarowa 7.20—7.00—7.20.

Akcje: Parowozy 0.81—0.83; Pocisk 1.30—1.35; H. Cegielski w Poznaniu 0.55—0.57; Polska Nafta 0.60; Tepege 2.95; Chodorów 4.75—4.90; Zyrandów 39—38 i pół do 40; Cmielów 0.61—0.60; Elektryczność 1.25—1.20.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zamknięcie giełdy: Holandia 21 i pięć ósmych; Nowy Jork 566 i jedna ósma; Londyn 24.46; Paryż 30.60; Medjolan 24.05; Praga 16.65; Budapeszt 000.62 i pół; Bukareszt 2.50; Belgrad 6.70; Sofja 4.00; Wiedeń 000.79 i trzy czwarte.

TEATRALIA.

Walka o teatr popularny w Warszawie.

Warszawska Rada miejska uchwaliła wniosek motywujący potrzebę utworzenia w Warszawie teatru dostępnego dla szerokich warstw pracujących.

Wniosek powołuje się na krążącą wersję, że teatr im. Bogusławskiego ma być przeznaczony na antrepryzę dochodową operetkową i że wobec tego placówka przeznaczona pierwotnie dla szerokich warstw społeczeństwa nie będzie mogła wypełniać swoich zadań kulturalnych.

Z uwagi, że obowiązkiem gminy jest zapewnić ludności pracującej godziwą rozrywkę, że miasto poza teatrem im. Bogusławskiego innego nadającego się na ten cel budynku nie posiada, że takie załatwienie sprawy przez magistrat, jeśli jest prawdziwe, godziłoby w najżywniejsze interesy szerokich warstw niezamożnej ludności, wniosek wzywa magistrat, aby obmyślił środki i wystąpił do Rady miejskiej z projektem utworzenia ewentualnie subwencjonowania teatru, dostępnego dla szerokich warstw pracujących lub też obmyślił środki ku udostępnieniu przedstawień teatralnych dla tych warstw.

Dyr. Szyfman odstępuje teatr „Komedja“.

warsz. Tow. kinematogr. „Polfilm“.

Jak donoszą dzienniki warszawskie, dyr. Anna Szyfman prowadzić będzie teatr „Komedja“ tylko do 1 września. Od tej zaś daty teatr „Komedja“ został wydzierżawiony Tow. kinematograficznemu „Polfilm“, które przy udziale Polskiego Banku Handlowego obejmie gmach w dzierżawę 5-letnią.

Łódź subwencjonuje swój teatr popularny.

Magistrat m. Łodzi uchwalił przedłożyć Radzie m. wniosek o udzielenie dyrekcji teatru popularnego subsydium w wysokości 3.000 złotych na częściowe pokrycie deficytu w sezonie bieżącym.

ŚWIAT KOBIET.

Eleona Duse i Sara Bernhardt.

O wielkiej aktorce włoskiej Eleonorze Duse, której pogrzeb odbył się niedawno, krąży cały szereg anegdod, jeśli nawet nie zupełnie prawdziwych, to w każdym razie bardzo charakterystycznych.

Eleonora Duse i Sara Bernhardt uważały się za rywalki. I jedna i druga uchodziły we własnych i swych przyjaciół oczach za największe tragiczki współczesne.

Kilkakrotnie w życiu zetknęły się wzajemnie, ale spotkanie to miało cechy bardzo uprzejmej, ale niezwykle chłodnej grzeczności.

Niejednokrotnie namawiano i jedną i drugą artystkę, aby odegrały tę samą rolę, bezpośrednio po sobie. Żadna jednak nie chciała się zgodzić na taką próbę sił.

Tak się raz przecież złożyło, iż z racji pewnego koncertu na cel dobroczynny miały wystąpić jednego wieczoru obie artystki.

Zbyt wpływowy był komitet i zbyt popularny cel, aby mogły odmówić. Księżę X., który stał na czele komitetu dobroczynnego osobiście odwiedził obie artystki.

Zarówno Sara Bernhardt, jak i Eleonora Duse przyjęły zaproszenie, ale pod jednym warunkiem, aby podczas występu jednej druga nie znajdowała się na sali.

Tak się też stało — a koncert powiódł się znakomicie.

FIGLE „GWIAZD“ SCENICZNYCH.

Najnowszy kaprys Szałapina.

Paryż oburzony.

Operze paryskiej miał się onegdaj odbyć pierwszy występ Szałapina. Pomimo szalonych cen — najtańsze miejsce 150 franków — widownia była wyprzedana.

W ostatniej chwili — wskutek rzekomej choroby artysty, którego w ciągu dnia widziano na bulwarach — przedstawienie zostało odwołane, co wywołało szereg protestów ze sfer muzycznych paryskich, oburzonych na lekceważące traktowanie publiczności przez zagranicznych „gwiazdy“.

Odłożony na 24 czerwca występ Szałapina będzie zapewne wskutek tego zupełnie odwołany.

Na śmierć skazani bandyci kresowi.

Prośba o ulaskawienie odrzucona.

Sąd doraźny w Równem wyrokiem z dnia 11 bm. skazał za rabunek i mord Jana Malinowskiego, Karola Mroczkowskiego i Himofieja Borejke na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Wnieioną przez obronę prośbę o ulaskawienie, p. Prezydent Rzeczypospolitej w stosunku do wszystkich skazanych odrzucił. Wyrok wykonano.

Znalazła zwłoki męża.

przed 4 laty porwanego przez bolszewików.

W lesie koło wsi Dankszyski, gm. Mieligiańskiej, pow. Święciańskiego, znaleziono zwłoki, pod którym znajdował się różaniec oraz guziki od koszuli.

W czasie dochodzenia, mieszkanka wsi Kiryszki tejże gminy, Michalina, po różaniec poznała swego męża, który w 1920 roku, podczas inwazji bolszewickiej przez oddział żołnierzy został zabrany z koniem dla odwiezienia ich do Górcina i więcej nie powrócił.

ADMINISTRACJA OTWARTA
od godziny 9—12 w po-
łudnie i od godziny 4—7
wieczorem.

CENY OGŁOSZEŃ

Za terminowe umieszczenia
ogłoszeń
Redakcja nie odpowiada.

OBOWIĄZUJĄCE OD 26-GO MARCA: Drobne ogłoszenia za słowo zł. 0'10 — dla poszukujących posad zł. 0'05 — za słowo drobne o treści matrymonialnej zł. 0'12 — wiersz milim. jednoszpaltowy zł. 0'10 — wiersz w rubryce „Nadesłane“ zł. 0'25 — wiersz milimetrowy po kronice zł. 0'40. — Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetrowy zł. 0'50. — Za układ tabelaryczny, kombinowany 50 procent.

WYDAWNICTWO „ŚWIT“

NASZYM DZIECIOM NA WAKACJE.

Br. Grimm: „Baśnie“, 52 rysunki H. Toma str. 184 zł. 2.50. W. Stolarzski: „Cudowne bajki“, powiastki, legendy i opowiadania 42 rysunki 160 str. dla dzieci zł. 2.50. H. Majewska: „Czytajmy wszystkie“, bajki, baśnie, powiastki i legendy i opowiadania, 33 rysunki, 160 str. w oprawie zł. 2.50. M. Rościszewski: „Świat bajek“, powiastki, legendy i opowiadania, 45 rys. 160 stron w oprawie zł. 2.50. A. S. Puszkina, genjusz rosyjskiej poezji „Baśń o królu Subtanie“, piękne wydanie z rysunkami H. Toma w przekładzie A. Rościszewskiego gr. 50. John Haberton: „Dzieci Heleny“, powieść dla młodzieży w pięknej oprawie, ilustrowana, 200 str. tekstu, dzieło to pełne humoru, brzdzi w młodym czytelniku dążenia do wszystkiego, co wzniósłe, szlachetne i piękne. Treść nadzwyczaj ciekawa i zajmująca zł. 2.50. Julja Piasecka: „Obowiązek“, powieść dla starszej młodzieży, niezmiernie ciekawej treści w XII rozdziałach, w ładnej i mocnej oprawie. Na młodego czytelnika wywiera głębokie i czujące wrażenie, rozwija umysł i uszlachentnia duszę zł. 2.50. M. Siewiecki: „Z ziemi lubelskiej“, nader ciekawe szkice i nastrojowe opowiadania w oprawie 1 zł. J. Kwapiński: „Pod Rogowem“, ze wspomnień bojowca w 8 rozdziałach gr. 20. W. Kulenski: „Dzieje narodu polskiego“, bogate wydanie z pięknymi ilustracjami gr. 70. Rena: „Bezskrzydły ptak“, oryginalne, nastrojowe i piękne nowele 1 zł. „Perły poezji polskiej“, pieśni ojczyste w dwóch tomach dla młodzieży i dzieci, wielki zbiór wierszy poetów polskich: Mickiewicza, Konopnickiej, Lemontowca, Asnyka, Krasińskiego, Bęzy i wielu innych 2 zł. Ignacy Danielewski: „Historja o rycerzu złoto-skrzydłym i złotym zamku gr. 20. Jul. Baczynski: „Królowa Hoża“ gr. 20. Chełmo: „Ciekawe przygody Klamadskiego“ gr. 20. „Pani Dulka, jej kotka i piesek“, cudowne opowiadanie z 16 pięknymi ilustracjami gr. 50. W. Kulenski: „Przyjaciel dziawny“, czytelnik, wielki zbiór powiastek, bajek i wierszy z ilustracjami gr. 30. „Miła niespodzianka dla dzieci“, 50 tomików najpiękniejszych bajeczek, komedijek i powiastek dla dzieci, wszystkie ilustrowane przez najwybitniejszych autorów, tworząc bogatą biblioteczkę dla dzieci 6 zł. M. Jaworska: „W królestwie dzieci“, 3 książki I-sza „Gry i zabawy“, II-ga „Wybór najpiękniejszych wierszy“, III-cia „Wielki zbiór baśni“ z ilustracjami, 3 książki razem 2 zł.

Przy zamówieniu na sumę nie mniej niż 5 zł. opakowanie i wydatki pocztowe przyjmujemy na nasz rachunek, dołączając jednocześnie ciekawą książkę darmo.

Wydawnictwo „ŚWIT“ Warszawa, Piękna 25 pokój 7.

Vr. XXV. 8358/19

201.

W sprawie karnej przeciw Karolowi Wołkowskiemu i spółn. o występki lichwy Sąd okręgowy karny w Krakowie po wysłuchaniu zdania Prokuratora przy tymże Sądzie postanowił kosztą insercyjue tut. Sąd. wyroku z dnia 27 2 8358/19.

1923. Vr. XXV. 300 wynoszące wedle przedłożonego rachunku Administracji dziennika „Goniec Krakowski“ z daty Kraków 17 marca 1924 łączną kwotę 52 zł. 50 gr. wypłaciła teje Administracji z kasy tutejszego Sądu okręgowego karnego, a zarazem stosownie do osnowy powyż powołanego wyroku ściągając je na sposób taks sądowych od oskarżonych Karola Wołkowskiego i spółn.

Kasie tutejszego Sądu poleca się, aby kwotę 52 zł. 50 gr. słownie pięćdziesiąt dwa złotych 50 groszy wypłaciła Administracji dziennika „Goniec Krakowski“ za dołączonymi czekiem.

Sąd okręgowy karny. Oddział III.
Kraków, dnia 20 maja 1924.

DROBNE OGŁOSZENIA

SKRADZIONĄ mi na dworcu w Krakowie dn. 9 b. m. legitymację urzędniczą l. 6780 wystawioną przez Śląski Urząd Wojewódzki unieważniam Helena Krzyżakówna, nauczycielka Król. Huta — Szarlotniciec Szkoła IV. 784

LEŚNICZY młody, z egzaminem państwowym, z kilkuletnią praktyką w dużych lasach w Małopolsce, zmienia posadę od września ewentualnie później. Zgłoszenia listownie: Inż. Klimowicz Lwów, Kopernika 11, dba F. P.

DO SPRZEDANIA dom z ogrodem, nadający się dla celów przemysłowych. Wiadomość: Józef Wałęga, Szczyrsk 196. p. Buczkowice. 712

Masło deserowe wyborowe Ser trapistów pełnotłusty

dostarcza hurtownie

Małopolski Związek mleczarski

Kraków

Lwów

Jabłonowskich 19

Mickiewicza 26

Na składzie wszelkie maszyny naczynia i przyrządy mleczarskie. 783

PAPIERY WARTOŚCIOWE

akcje, noty, kupony, czeki, obligacje oraz wszelkie prace drukarskie wchodzące w zakres wykonania wykrintnego dostarczamy w jaknajkrótszym czasie po cenach przystępnych.

DRUKARNIA NAKŁADOWA

Kopernika L. 8.

KRAKÓW.

Tel. Nr. 1227.

MASZYNY do szycia znane „Kasprzyckiego“. Hurtowo-Detalicznie - Raty. Warszawa, Marszałkowska l. 153. Zamawiać można listownie. 763

LAKIER NA PODŁOGI trwałe, pierwszorzędnych fabryk poleca

MĘŻYK

Kraków, Plac Szczepański Skład lakieru i pokostu.